

แนวทางในการพัฒนาพื้นที่

ในบทนี้เป็นการเสนอแนวความคิดในการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี ซึ่งมีที่มาจากกรณีศึกษาสภาพปัญหาและศักยภาพในประเด็นต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงและหาแนวทางในการรองรับกิจกรรมเดิมที่มีอยู่และกิจกรรมใหม่ที่ควรส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาขึ้นในอนาคต ซึ่งจะทำให้ประชาชนทั้งในพื้นที่ศึกษาและบริเวณใกล้เคียงมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม

5.1 ที่มาของการกำหนดแนวความคิดในการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี

การกำหนดแนวความคิดในการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรีมีที่มาจากบทสรุปที่ได้ จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและศักยภาพของพื้นที่ การศึกษาพฤติกรรมและทัศนคติของกลุ่มประชากรในพื้นที่ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม และแนวความคิดจากการทบทวนวรรณกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1.1 สรุปการวิเคราะห์สภาพปัญหาและศักยภาพของพื้นที่

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและศักยภาพในการพัฒนาของพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี ทำให้ได้แนวทางเสนอแนะในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาโดยพิจารณาถึงลักษณะทางกายภาพและรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคม ประเด็นที่สำคัญในการพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพ ได้แก่ การใช้ประโยชน์ที่ดิน การคมนาคม สัญจร รูปแบบสถาปัตยกรรม ลักษณะภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม เป็นต้น ดังแสดงในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 สรุปการวิเคราะห์สภาพปัญหาและศักยภาพของพื้นที่

หัวข้อ	สภาพปัญหา	ศักยภาพของพื้นที่	แนวทางเสนอแนะ
1. นโยบายของภาครัฐ		1) ความเป็นไปได้จากการอบการพัฒนากองการรถไฟแห่งประเทศไทยร่วมกับกรุงเทพมหานครและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	1) ควรพัฒนาการประกอบการพัฒนาที่เสนอให้พื้นที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางท่องเที่ยวและสวนสาธารณะที่ให้บริการระดับเมือง
2. ปัญหาด้านกายภาพ	<p>2.1 ด้านผังเมือง</p> <p>1) ปัญหาทางองค์ประกอบและโครงสร้างทางกายภาพของผังธนบุรี บริเวณพื้นที่ประวัติศาสตร์ที่ถูกทำลายหรือไม่เห็นคุณค่าความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำทางลาด (Ramp) จากสะพานอรุณอมรินทร์มายังหน้าวัดอมรินทราราม และการถมคลองคูเมืองเดิม</p> <p>2) ขาดองค์ประกอบในการสร้างความเชื่อมโยงและความต่อเนื่องของสถานที่สำคัญต่าง ๆ ในพื้นที่ศึกษาและบริเวณใกล้เคียง</p>	<p>2.1 ด้านผังเมือง</p> <p>1) โครงสร้างทางกายภาพของพื้นที่ฝั่งธนบุรี มีความชัดเจนมาก คือ มีแนวคูคลองทำแก่งเมืองเขตเมืองชั้นใน โบราณสถาน ศาสนสถาน สร้างความรู้สึกร่วมกันกับใจและความชัดเจนต่อการรับรู้ให้กับผู้ใช้เข้ามาในพื้นที่</p> <p>2) ที่ตั้งอยู่ในย่านใจกลางเมือง เข้าถึงง่าย</p>	<p>2.1 ด้านผังเมือง</p> <p>1) ควรซื้อพื้นที่องค์ประกอบและโครงสร้างทางกายภาพของพื้นที่ให้ครบสมบูรณ์ โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกการใช้ทางลาดที่ตัดผ่านวัดอมรินทรารามและริ้วถนนโครงสร้างทางลาดออก - รื้อพื้นคลองคูเมืองเดิม โดยรักษาแนวคูคลองที่มีมาแต่อดีต 2) สร้างความเชื่อมโยงและความต่อเนื่องกับพื้นที่ที่อยู่ใกล้เคียง ทั้งทางสายตา และองค์ประกอบทางกายภาพ
	<p>2.2 ด้านสถาปัตยกรรม</p> <p>1) ความไม่กลมกลืนของขนาด รูปทรง ความสูงหรือวัสดุอาคารที่ใช้ในการก่อสร้างตลาดคาน้ำร้อน และชานชาลาสถานีรถไฟธนบุรี</p> <p>2) ไม่มีรูปแบบที่ส่งเสริมคุณค่าความเป็นพื้นที่ลักษณะเป็นอาคารที่มีโครงสร้างชั่วคราว ตอบสนองการใช้งานเฉพาะหน้าจึงควรได้รับการปรับปรุง</p> <p>3) ขาดการวางผังในการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ บริเวณที่ไม่มีมีการใช้งานถูกทิ้งให้เป็นที่ว่างไร้ประโยชน์หรือเป็นพื้นที่เสื่อมโทรม</p>	<p>2.2 ด้านสถาปัตยกรรม</p> <p>1) ตลาดคาน้ำร้อนและอาคารสถานีรถไฟธนบุรี ไม่มีรูปแบบที่มีคุณค่าหรือเอกลักษณ์ที่ควรสงวนรักษาจึงสามารถเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ได้</p> <p>2) อาคารมีความหนาแน่นน้อย สามารถพัฒนาได้ง่าย</p>	<p>2.2 ด้านสถาปัตยกรรม</p> <p>1) กำหนดให้รูปแบบอาคารภายในโครงการมีรูปแบบกลมกลืนกัน และควรใช้รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยเพื่อแสดงเอกลักษณ์ของพื้นที่</p> <p>2) วางผังการพัฒนาพื้นที่ให้เสร็จในคราวเดียว โดยมีผังเสนอแนะ (Master Plan) เป็นตัวกำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่แต่ละบริเวณ</p>

ตารางที่ 5.1 สรุปการวิเคราะห์สภาพปัญหาและศักยภาพของพื้นที่ (ต่อ)

หัวข้อ	สภาพปัญหา	ศักยภาพของพื้นที่	แนวทางเสนอแนะ
	<p>2.3 การใช้ประโยชน์ที่ดิน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ไม่มีการวางแผนการพัฒนารูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินของพื้นที่ในภาพรวม 2) ความไม่ต่อเนื่องของการใช้งานด้านการคมนาคม 3) พื้นที่ได้สะพานอุรุอมรินทร์เป็นจุดอับสายตา ปัจจุบันมีประชาชนมาใช้เป็นจุดจอดรถ และมีคนร่อนแร่มาอาศัยอยู่ เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีกับพื้นที่ 4) พื้นที่ริมคลองบางกอกน้อย มีการใช้งานเพื่อการพักผ่อนและนันทนาการน้อย 	<p>2.3 การใช้ประโยชน์ที่ดิน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีศักยภาพสูงในการรองรับกิจกรรมที่มีความหลากหลายทั้งการเป็นจุดเปลี่ยนการสัญจร เศรษฐกิจ การท่องเที่ยว พื้นที่พักผ่อนนันทนาการ 2) ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ 3) เป็นจุดเปลี่ยน Mode การเดินทาง เป็นศูนย์รวมกิจกรรม (Nodes) และอยู่ในย่านที่มีความคึกคัก 4) มีพื้นที่ว่างขนาดใหญ่และติดคลองบางกอกน้อย สามารถพัฒนาให้มีการใช้ประโยชน์ในการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมได้ 	<p>2.3 การใช้ประโยชน์ที่ดิน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ควรมีการวางแผนการใช้ที่ดินในภาพรวม 2) ควรมีการวางแผนด้านการคมนาคมอย่างเป็นระบบ และสามารถรองรับปริมาณการจราจรในอนาคตได้อย่างเพียงพอ 3) ปรับปรุงพื้นที่ได้สะพานอุรุอมรินทร์ และใบอนุญาตให้คนร่อนแร่ลงมาอาศัยอยู่ 4) ปรับปรุงพื้นที่ริมคลองบางกอกน้อยให้เป็นพื้นที่โล่งเพื่อการพักผ่อนริมน้ำ จัดกิจกรรมที่น่าสนใจให้ประชาชนได้เข้ามาใช้พื้นที่
	<p>2.4 ด้านระบบพื้นที่โล่งว่าง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ขาดแคลนพื้นที่สีเขียว และพื้นที่เพื่อการนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ 2) ความต่อเนื่องของระบบพื้นที่ว่าง และลักษณะกิจกรรมที่เหมาะสมของพื้นที่ว่าง 	<p>2.4 ด้านระบบพื้นที่โล่งว่าง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พื้นที่โครงการขนาดใหญ่และส่วนใหญ่เป็นพื้นที่โล่งว่าง ดังนั้นจึงง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงโดยการออกแบบและวางแผนปรับปรุงทางกายภาพให้ดีขึ้น 	<p>2.4 ด้านระบบพื้นที่โล่งว่าง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาพื้นที่ว่างที่มีอยู่เดิมให้เป็นพื้นที่สีเขียว และเป็นพื้นที่เพื่อการนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ 2) จัดระบบพื้นที่ว่างให้เป็นระบบ ชัดเจนและสามารถเข้าถึงได้ง่าย
	<p>2.5 ด้านภูมิสถาปัตยกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ปัญหาความขาดแคลนพื้นที่สีเขียวในเขตบางกอกน้อยไม่เพียงพอต่อการให้บริการ 2) ความแห้งแล้งและขาดความร่มรื่น 3) สภาพเสื่อมโทรมของพื้นที่ได้สะพานอุรุอมรินทร์ 4) การใช้ทางเดินเท้าปะปนกับทางสัญจรรถยนต์ 	<p>2.5 ด้านภูมิสถาปัตยกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พื้นที่เปิดโล่งในบริเวณนี้มีศักยภาพสูงมากในการพัฒนาเป็นพื้นที่พักผ่อนริมน้ำ (Recreation Area) และพื้นที่ทำกิจกรรมนันทนาการ นอกจากนั้นยังเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ เกิดมุมมองทางทัศนียภาพที่ดี สามารถมองเห็นอาคารบ้านเรือนริมน้ำเจ้าพระยา และริมคลองบางกอกน้อย 	<p>2.5 ด้านภูมิสถาปัตยกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พื้นที่เปิดโล่งที่มีอยู่ ภายหลังการปรับปรุงแล้วควรจะมีบทบาทเป็นสวนสาธารณะระดับเมือง สามารถให้บริการประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตบางกอกน้อยและพื้นที่ใกล้เคียง 2) ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้มีความสวยงาม ร่มรื่นเป็นปกติของเมือง มีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ 3) สร้างจุดหมายตาที่ชัดเจนเป็นจุดเด่นให้กับพื้นที่ 4) ปรับปรุงภูมิทัศน์ริมถนนทางหลัก ถนนวัดสุทธิวราราม

ตารางที่ 5.1 สรุปการวิเคราะห์สภาพปัญหาและศักยภาพของพื้นที่ (ต่อ)

หัวข้อ	สภาพปัญหา	ศักยภาพของพื้นที่	แนวทางเสนอแนะ
	<p>5) ขาดการเชื่อมโยงของที่ว่างต่างในพื้นที่และการออกแบบปรับปรุงให้มีความสวยงาม</p> <p>6) ขาดภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmark) สำหรับเป็นจุดสังเกต หรือจุดเด่นในพื้นที่</p> <p>7) ถนนวัสดุทรุดท่วาสีที่เป็นถนนทางเข้าหลักขาดการดูแลรักษา มีสภาพภูมิทัศน์ที่ไม่สวยงาม</p> <p>8) การรบกวนและทำลายความสวยงามของโบราณสถานอุโบสถวัดอมรินทร์ที่เกิดจากการใช้ทางลาด</p> <p>9) ขาดเอกลักษณ์ของอุปกรณ์ประดับตกแต่งถนนและทางเดิน (Street Furniture)</p> <p>10) สวนสาธารณะมีการใช้งานน้อย เนื่องจากขาดกิจกรรมและองค์ประกอบที่ดึงดูดให้ประชาชนมาใช้พื้นที่ให้มากขึ้น</p>	<p>2) เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญระดับเมืองควรได้รับการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เกิดความสวยงาม ไม่บดบังมุมมองที่สำคัญ</p>	<p>5) ปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในวัดอมรินทร์าราม และให้ความสำคัญกับโบราณสถาน</p> <p>6) ใช้อุปกรณ์ประดับตกแต่งถนนและทางเดิน (Street Furniture) ที่มีเอกลักษณ์และความกลมกลืนกัน</p>
	<p>2.7 ด้านมุมมอง</p> <p>1) ขาดความต่อเนื่องของมุมมอง</p> <p>2) ทัศนียภาพริมคลองไม่เป็นระเบียบ ดูทึบดูทึม</p>	<p>2.7 ด้านมุมมอง</p> <p>1) พื้นที่ตั้งอยู่ติดริมคลองบางกอกน้อย มีคุณค่าเชิงสุนทรียภาพของทัศนียภาพ</p> <p>2) มุมมองหลักจากคลองบางกอกน้อยเป็นมุมมองจากการสัญจรทางน้ำที่มีความสำคัญมาตั้งแต่อดีต ง่ายต่อการรับรู้ความเป็นลักษณะเฉพาะของพื้นที่</p> <p>3) สภาพชุมชนดั้งเดิมที่ตั้งอยู่ริมคลองบางกอกน้อย มีความน่าสนใจ และมีชีวิตชีวา เป็นทัศนียภาพอันสวยงามที่หาได้ยาก</p>	<p>2.7 ด้านมุมมอง</p> <p>1) สร้างความต่อเนื่องทางสายตา</p> <p>2) ปรับปรุงทัศนียภาพริมคลอง</p>

ตารางที่ 5.1 สรุปการวิเคราะห์สภาพปัญหาและศักยภาพของพื้นที่ (ต่อ)

หัวข้อ	สภาพปัญหา	ศักยภาพของพื้นที่	แนวทางเสนอแนะ
	<p>2.8 โครงการขยายระบบการสัญจร</p> <p>2.8.1 ระบบทางเดินเท้า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ระบบทางเข้าไม่มีความต่อเนื่องและคับแคบ 2) ปัญหาการเข้าถึงพื้นที่ไม่สะดวก 3) ให้ความสะดวกเข้าถึงพื้นที่น้อย ทั้งที่มีปริมาณผู้ใช้ในจำนวนมาก 4) พื้นที่ทางเดินเท้าคับแคบ หรือบางเส้นทางเดินคนเดินเท้าต้องใช้ถนนร่วมกับรถยนต์ <p>2.8.2 ระบบถนนและที่จอดรถ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ถนนสายหลักและถนนสายรองมี ขนาดคับแคบไม่เพียงพอต่อการรองรับการสัญจรของรถยนต์ที่มากขึ้นทุกปี เกิดปัญหาการจราจรติดขัด 2) ที่จอดรถไม่เพียงพอ 3) ขาดการกำหนดและจำกัดเส้นทางในการเดินรถขนาดใหญ่ 4) บริเวณจุดตัดของถนนวัดสุทธาวาสและถนนชฎอมรินทร์มีความคับแคบและคับคั่งของการสัญจรโดยที่รถยนต์และคนใช้ถนนร่วมกันในการสัญจร <p>2.8.3 ระบบการคมนาคมทางเรือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ขาดทำเรือสาธารณะและท่าเรือหางยาวที่เข้าสู่คลองบางกอกน้อย 2) ไม่มีการควบคุมความเร็วของเรือและระดับความดังของเสียงที่เกิดจากเครื่องยนต์ 	<p>2.8 โครงการขยายระบบการสัญจร</p> <p>2.8.2 ระบบถนนและที่จอดรถ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พื้นที่ตั้งอยู่ในศูนย์กลางเมืองของฝั่งธนบุรี เป็นศูนย์กลางการเปลี่ยนถ่ายระบบขนส่งมวลชนไม่ว่าจะเป็นการต่อรถ ต่อเรือ หรือต่อรถไฟ ซึ่งช่วยกระจายคนไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร 2) พื้นที่ศึกษาที่มีขนาดใหญ่สามารถขยายถนนและสามารถจัดสร้างที่จอดรถเพิ่มขึ้นได้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้สัมพันธ์กับปริมาณคนและกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต <p>2.8.3 ระบบการคมนาคมทางเรือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สภาพทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ มีความเชื่อมโยงของโครงข่ายการคมนาคมทางน้ำที่สมบูรณ์ครบวงจรระหว่างคลองบางกอกน้อย-อโย-แม่น้ำเจ้าพระยา และคลองบางกอกน้อย-คลองชักพระ-คลองมอญ และคลองบางกอกน้อย-คลองชักพระ-คลองบางกอกใหญ่ 	<p>2.8 โครงการขยายระบบการสัญจร</p> <p>2.8.1 ระบบทางเดินเท้า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สร้างเครือข่ายทางเดินเท้าที่มีความต่อเนื่อง และมีขนาดเหมาะสมกับการใช้งานในแต่ละบริเวณ 2) ปรับปรุงเส้นทางเข้าถึงโดยทางเดินเท้า 3) จัดระบบทางเดินเท้าให้แยกจากทางรถยนต์ <p>2.8.2 ระบบถนนและที่จอดรถ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ขยายขนาดผิวจราจรให้เพียงพอต่อการรองรับปริมาณการจราจรจากรถทั้งในปัจจุบันและอนาคต 2) ส่งเสริมให้คนเดินทางด้วยระบบขนส่งมวลชน ลดจำนวนการใช้รถยนต์ส่วนตัว 3) จัดเส้นทางและจุดจอดรถที่ไว้โดยเฉพาะ และใช้รถโดยสารขนาดเล็กกับส่งคนตามจุดต่าง ๆ ให้ครอบคลุมพื้นที่ 4) ยกเลิกการสัญจรรถยนต์ในบริเวณวัดอัมรินทร์าราม และห้ามไม่ให้มีการจอดรถเนื่องจากเป็นโบราณสถานที่สำคัญ <p>2.8.3 ระบบการคมนาคมทางเรือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สร้างทำเรือสาธารณะและท่าเรือหางยาวที่เข้าสู่คลองบางกอกน้อย 2) ควบคุมความเร็วของเรือและระดับความดังของเสียงที่เกิดจากเครื่องยนต์

ตารางที่ 5.1 สรุปการวิเคราะห์สภาพปัญหาและศักยภาพของพื้นที่ (ต่อ)

หัวข้อ	สภาพปัญหา	ศักยภาพของพื้นที่	แนวทางเสนอแนะ
	<p>2.8.4 ระบบการสัญจรสาธารณะ</p> <p>1) ระบบการขนส่งมวลชนยังไม่ระบบที่ให้บริการแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง</p> <p>2) พื้นที่รองรับโดยสถานีไม่มีการออกแบบและกำหนดตำแหน่งที่เหมาะสม</p>	<p>1) มีศักยภาพในการส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว</p> <p>2) ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทั้งสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ</p> <p>3) เป็นศูนย์กลางของการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ แหล่งศิลปกรรมและมรดกทางวัฒนธรรม</p>	<p>2.8.4 ระบบการสัญจรสาธารณะ</p> <p>1) มีการให้บริการแบบขนส่งมวลชนอย่างทั่วถึง</p> <p>2) กำหนดจุดรับส่งและพื้นที่รองรับโดยสารเพิ่ม</p>
3. การท่องเที่ยว	<p>1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการท่องเที่ยวควรได้รับการปรับปรุง</p> <p>2) การท่องเที่ยวไม่มีการประชาสัมพันธ์ในวงกว้าง ไม่มีแรงจูงใจที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาในพื้นที่</p>	<p>1) มีศักยภาพในการส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว</p> <p>2) ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทั้งสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ</p> <p>3) เป็นศูนย์กลางของการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ แหล่งศิลปกรรมและมรดกทางวัฒนธรรม</p>	<p>1) สร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยว</p> <p>2) ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในพื้นที่ และจัดให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี</p>
4. ปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม	<p>4.1 ด้านเศรษฐกิจ</p> <p>1) ระดับเศรษฐกิจในเขตลัดดาแลนด์มีความซบเซา เนื่องจากมีคู่แข่งที่เป็นตลาดแข่งอื่นและอุปสงค์มีการเกิดที่มีราคาสินค้าที่แตกต่างกันมาก</p> <p>2) ไม่มีการขยายตัวด้านการค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน ขาดตลาดรองรับ และขาดแรงจูงใจในการผลิตสินค้าหัตถกรรมเพื่อการค้าขาย</p>	<p>4.1 ด้านเศรษฐกิจ</p> <p>1) กิจกรรมการผลิตสินค้าหัตถกรรมเครื่องทองเหลืองของชาวบ้านในชุมชนบ้านเป็นอาชีพที่มีลักษณะเฉพาะตัวได้รับการส่งเสริม</p> <p>2) กิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงมีความหลากหลาย น่าสนใจ</p> <p>3) กลุ่มผู้ซื้อที่มีจำนวนมากและมีกำลังซื้อสูง</p> <p>4) ท่าเรือที่ตั้งของตลาดเข้าถึงได้ง่าย</p>	<p>4.1 ด้านเศรษฐกิจ</p> <p>1) เปลี่ยนรูปแบบการขายสินค้าในตลาดลัดดาแลนด์หรือขายสินค้าหัตถกรรมกลุ่ม ช่างเงินค่าเฉพาะอย่าง</p> <p>2) ส่งเสริมการผลิตสินค้าชุมชน และจัดหาตลาดรองรับ ซึ่งการท่องเที่ยวในชุมชนจะช่วยให้ส่วนหนึ่งและอาจจัดให้มีร้านจำหน่ายสินค้าชุมชนภายใต้ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว</p>
	<p>4.2 ด้านสังคม</p> <p>1) ขาดพื้นที่ในการรวมกลุ่มทางสังคม</p> <p>2) ได้โครงสร้างของสะพานอนุกรมวิธานที่เป็นที่อยู่อาศัยของคนจรจัด มีการทิ้งขยะได้สะดวก เวลากลางคืนพื้นที่เป็นจุดอับสายตาจากอาคารกิจกรรม</p>	<p>4.2 ด้านสังคม</p> <p>1) มีกิจกรรมทางศาสนาและประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่</p> <p>2) จำนวนประชากรและผู้ใช้พื้นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากอัตราการเจริญเติบโตของประชากร</p>	<p>4.2 ด้านสังคม</p> <p>1) จัดพื้นที่ซึ่งประชาชนสามารถเข้ามาใช้พบปะสังสรรค์หรือจัดกิจกรรมในช่วงเทศกาล งานประเพณีต่าง ๆ ได้</p> <p>2) ปรับปรุงพื้นที่ได้สะพานอนุกรมวิธานให้สะอาด มีโคมโพลีเอสเตอร์ และไม่อนุญาตให้คนจรจัดอาศัยอยู่</p>

ตารางที่ 5.1 สรุปการวิเคราะห์สภาพปัญหาและศักยภาพของพื้นที่ (ต่อ)

หัวข้อ	สภาพปัญหา	ศักยภาพของพื้นที่	แนวทางเสนอแนะ
	<p>3) ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักในคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ไม่มีการให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในความจำเป็นของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชาติ</p> <p>4) ขาดการส่งเสริมหน่วยงานของรัฐจัดรูปแบบกิจกรรมทางน่ายางจริงจัง</p> <p>5) ขาดจิตสำนึกของชุมชนในการอนุรักษ์และดูแลรักษาสภาพแวดล้อม</p> <p>6) มีประชากรในภาคกลางวันจำนวนมาก เนื่องจากอยู่ใกล้ย่านพาณิชย์กรรมและสถานราชการ แต่ประชากรภาคกลางคืนแทบไม่มี ควรส่งเสริมกิจกรรมบางอย่างให้ทำงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง</p> <p>7) มีการระบายน้ำเสียลงสู่คลองโดยตรง</p>	<p>ในเขตบางกอกน้อย และการขยายพื้นที่ของโรงพยาบาลศิริราช ทำให้มีพื้นที่เพิ่มมากขึ้น</p> <p>3) ความเป็นชุมชนของประชาชนในชุมชนใกล้เคียงที่อยู่ในบริบทของการตั้งถิ่นฐานริมคลองแบบดั้งเดิม ซึ่งมีความน่าสนใจและมีชีวิตชีวา เป็นทัศนียภาพที่สวยงามและทำได้อย่าง</p> <p>4) การเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของกรุงธนบุรี แสดงให้เห็นถึงร่องรอยของอดีตในการตั้งถิ่นฐานชุมชนตั้งแต่สมัยอยุธยา มาจนกระทั่งปัจจุบัน ที่อนุชนรุ่นหลังควรภาคภูมิใจ และควรร่วมกันหวงแหนรักษาเอกลักษณ์อันดั้งเดิมร่วมกัน</p>	<p>3) ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการรักษาสภาพแวดล้อม และการมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชาติ</p> <p>4) ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม และงานประเพณีทางน้ำ</p> <p>5) ขุดลอกคูคลองและจัดทำท่าเรือระบบบำบัดน้ำเสียจากอาคารบ้านเรือน ก่อนปล่อยทิ้งลงสู่แหล่งน้ำ</p> <p>6) ส่งเสริมการดูแลรักษาบ้านเรือนริมคลองบางกอกน้อยให้มีสภาพดีอยู่เสมอ และอาจมีข้อกำหนดควบคุมรูปแบบอาคารริมน้ำเฉพาะพื้นที่ริมคลองบางกอกน้อย</p>

5.1.2 แนวความคิดในการพัฒนาพื้นที่จากข้อสรุปการศึกษาพฤติกรรมและทัศนคติของกลุ่มประชากร

จากการศึกษาพฤติกรรมและทัศนคติของกลุ่มประชากรในพื้นที่ศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ค้าขายในพื้นที่ศึกษา กลุ่มประชากรนอกพื้นที่ศึกษา และกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศโดยใช้แบบสอบถามประกอบการสำรวจสภาพพื้นที่ ทำให้ได้ข้อสรุปที่นำมาใช้เป็นแนวความคิดในการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี ดังนี้

1). กลุ่มผู้ค้าขายในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการขายสินค้าในตลาดศาลาน้ำร้อนมีแนวโน้มว่าจะดีขึ้นในอนาคต ซึ่งทำให้ควรมีการปรับปรุงตลาดศาลาน้ำร้อนและเพิ่มศักยภาพในการดึงดูดลูกค้าให้เข้ามาซื้อสินค้าในพื้นที่ โดยเสนอแนะให้ดำเนินการปรับปรุงในประเด็นต่าง ๆ อาทิ เสี่ยงรบกวน การระบายน้ำ การกำจัดขยะ ความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยทั่วไป เป็นต้น

ดังนั้นควรทำการปรับปรุงตลาดศาลาน้ำร้อนให้เป็นตลาดที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ มีการจัดระบบการขนส่งสินค้าอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย และปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้มีพื้นที่เป็นพื้นที่สีเขียว มีร่มเงาของต้นไม้ ส่งเสริมภาพลักษณ์ตลาดที่มีระบบการจัดการที่ดี

2). กลุ่มประชากรนอกพื้นที่ศึกษา เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงพื้นที่ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ การแก้ปัญหาจราจรติดขัด การจัดระเบียบที่จอดรถ การควบคุมการวางสินค้าในบริเวณตลาด เนื่องจากกีดขวางทางสัญจร การปรับปรุงสภาพพื้นผิวทางทำให้อยู่ในสภาพดีและมีความต่อเนื่อง เป็นต้น

และกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป ของสถานีรถไฟธนบุรีเมื่อเทียบกับเมื่อก่อนมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น แต่ควรมีการปรับปรุงสถานีรถไฟธนบุรีในประเด็นต่าง ๆ ทางกายภาพเกือบทุกหัวข้อ ดังนั้น จึงควรมีการปรับปรุงพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรีให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม สร้างทางเดินเท้าที่ต่อเนื่อง ร่มรื่นและส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่ให้มีการใช้งานอย่างต่อเนื่อง และมีรูปแบบที่หลากหลาย เนื่องจากพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรีเป็นจุดผ่านการสัญจรที่มีผู้ใช้เป็นจำนวนมาก

3). กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ หัวข้อที่มีความเห็นว่าเป็นไม่ค่อยเหมาะสมและควรมีการปรับปรุงมากที่สุดคือ การปรับปรุงลักษณะอาคารและภูมิทัศน์ที่ควรแสดงออกถึงความเป็นไทยหรือแสดงลักษณะสถาปัตยกรรมเขตร้อน และพื้นที่การจัดวางร้านค้าและสินค้าควรมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

5.1.3 แนวความคิดในการพัฒนาพื้นที่ จากการศึกษาแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษา และพิจารณาเนื้อหาของแนวความคิดในการออกแบบชุมชนเมืองด้านต่าง ๆ พบว่า เนื้อหาบางประเด็นมีประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่และสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดแนวความคิดในการพัฒนาพื้นที่ในลำดับต่อไป สรุปได้ดังนี้

ก. แนวความคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงฟื้นฟูเมือง

แนวทางการปรับปรุงฟื้นฟูเมืองที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี คือ การรื้อและสร้างขึ้นมาใหม่ (Redevelopment) ซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาพื้นที่ที่เกิดความเสื่อมโทรม โดยการรื้อย้ายส่วนที่ชำรุดทรุดโทรมและแทนที่ด้วยสิ่งก่อสร้างใหม่

ในการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรีเป็นการดำเนินการตามกรอบการพัฒนาพื้นที่ของการรถไฟแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่และเจ้าของโครงการ โดยกำหนดให้เปลี่ยนภาพลักษณ์ของพื้นที่ให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น กำหนดบทบาทในการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของฝั่งธนบุรี ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวหรือการผลิตสินค้าชุมชนออกจำหน่าย ทั้งนี้ อาจมีการแยกการพัฒนาออกเป็นส่วน ๆ ตามรูปแบบกิจกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและนักท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ทำให้พื้นที่สถานีรถไฟธนบุรีสามารถรองรับบทบาทที่เปลี่ยนไปในอนาคตได้

ข. แนวความคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนาเมือง

การศึกษาครั้งนี้ใช้แนวคิดในเรื่องการจัดลำดับความสำคัญของโบราณสถาน ซึ่งในพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรีมีรูปแบบสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์ คือ อาคารสถานีรถไฟธนบุรี (บางกอกน้อย) เดิม โรงซ่อมบำรุงรถจักรและหอเก็บน้ำสูง เพื่อสร้างเอกลักษณ์และแสดงความเป็นมาของพื้นที่ส่วนโบราณสถานที่อยู่ใกล้เคียงพื้นที่ศึกษา คือ อุโบสถวัดอมรินทราราม อุโบสถหลังเดิม รวมทั้งหมู่กุฏิทรงไทย ก็ควรได้รับการอนุรักษ์เช่นเดียวกัน

ค. แนวความคิดเกี่ยวกับการรับรู้ภูมิทัศน์เมือง

การพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี มีความจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงการปรับปรุงภูมิทัศน์ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการรับรู้ของคนที่เข้ามาในพื้นที่ องค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อการรับรู้สุนทรียภาพมี 4 ประเภท คือ

- 1) สถาปัตยกรรม เน้นการควบคุมรูปแบบอาคารให้มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมเดิมที่มีความสำคัญในเชิงประวัติศาสตร์
- 2) ทัศนียภาพ เน้นการส่งเสริมมุมมองจากเส้นทางการเข้าถึงในจุดต่าง ๆ
- 3) ภูมิสถาปัตยกรรม และการดูแลรักษาพืชพันธุ์ เนื่องจากต้นไม้เป็นองค์ประกอบที่มีประโยชน์ในแง่ของความสวยงามของสภาพแวดล้อม และการสร้างความร่มรื่น สร้างบรรยากาศที่เหมาะสมต่อการพักผ่อนหย่อนใจ
- 4) ป้าย แผ่นโฆษณา และอุปกรณ์สื่อสารภายนอกอาคาร ควรมีการควบคุมรูปแบบให้เหมาะสมกับเอกลักษณ์ของพื้นที่ และไม่บดบังทัศนียภาพที่สวยงาม

ง. แนวความคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบทางสุนทรียภาพ

เพื่อให้สามารถคาดการณ์ภาพลักษณ์ของพื้นที่ในอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไปภายหลังการออกแบบปรับปรุง และลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เทคนิคในการแสดงภาพอนาคตของพื้นที่ 3 วิธี คือ

- 1). การสเก็ตภาพ (Sketching)
  - 2). ภาพถ่ายจากกล้องถ่ายรูป แสดงสภาพปัจจุบันของพื้นที่เพื่อประกอบการอธิบาย
  - 3). การจำลองภาพด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer simulations)
- ดังแสดงในรายละเอียดการออกแบบปรับปรุงพื้นที่ในลำดับต่อไป

5.2 กรอบความคิดในการพัฒนา

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์หาค่าศักยภาพของพื้นที่ประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาในประเด็นต่าง ๆ นำมาสู่กรอบความคิดในการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี ดังนี้

1) บทบาทที่ชัดเจนของพื้นที่ในอนาคต คือ การเป็นศูนย์บริการด้านการท่องเที่ยวของฝั่งธนบุรีที่มีความต่อเนื่องกับการท่องเที่ยวในกรุงรัตนโกสินทร์ สามารถอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ และสามารถให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) การวางระบบการสัญจร ในการกำหนดกรอบความคิดด้านการสัญจรมีความเกี่ยวข้องกับระบบการสัญจรภายนอกพื้นที่ศึกษาด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสัญจรที่มีความต่อเนื่องกับพื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์ที่พึ่งพาการขนส่งสาธารณะไม่ว่าจะเป็นเรือโดยสารสาธารณะ หรือรถโดยสารประจำทาง รวมทั้งการวางระบบรถไฟฟ้าที่มีความเป็นไปได้ว่าจะมีการให้บริการในอนาคตในเขตกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน

จากนโยบายของการรถไฟแห่งประเทศไทยที่ได้กำหนดให้พื้นที่สถานีรถไฟธนบุรีมีบทบาทในการเป็นศูนย์บริการด้านการท่องเที่ยวของฝั่งธนบุรีจะทำให้มีประชากรที่เป็นนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามามายังพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้มีปริมาณการจราจรมากขึ้น ซึ่งเดิมในพื้นที่ก็มีปัญหาการจราจรติดขัดอยู่แล้วในช่วงเวลาเร่งด่วน

ดังนั้นเพื่อเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพให้กับการสัญจรในพื้นที่ และสร้างความสามารถในการรองรับปริมาณการจราจรได้สูงขึ้น จึงควรมีการเพิ่มขนาดทางสัญจร ซึ่งจะทำให้การเข้าถึงอันเป็นหัวใจหลักของการเป็นศูนย์บริการมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น และจัดให้มีพาหนะที่รับส่งนักท่องเที่ยวไปยังจุดต่าง ๆ โดยตรงซึ่งจะช่วยลดความพลุกพล่านในการสัญจรของรถนักท่องเที่ยว รวมทั้งควรเพิ่มรูปแบบการเดินทางด้วยเรือโดยสารสาธารณะและรถโดยสารประจำทาง ซึ่งจะทำให้เครือข่ายการสัญจรมีความต่อเนื่องกับพื้นที่อื่น ๆ ในกรุงเทพมหานคร

ด้านการสัญจรทางเท้า ควรมีการเชื่อมโยงทางเดินเท้าให้เป็นเครือข่ายที่ชัดเจน โดยเน้นการสร้างทางเข้าสู่พื้นที่โครงการให้มากขึ้น และจากลักษณะของการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาและบริเวณใกล้เคียง นักท่องเที่ยวสามารถเดินเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้ เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งอยู่ไม่ไกลกันมากนัก จึงควรจัดระบบการสัญจรทางเท้าให้เป็นระบบทั้งภายในพื้นที่และส่วนเชื่อมต่อไปยังพื้นที่ใกล้เคียง

3) การจัดระบบที่ว่างสาธารณะและพื้นที่ที่ร่มเงา ในพื้นที่ศึกษามีพื้นที่ว่างร้อยละ 53.7 ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของพื้นที่ ซึ่งมีพื้นที่ว่างขนาดใหญ่และมีที่ตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพมหานครใกล้กับกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นในที่นับว่าหาพื้นที่ว่างได้น้อยมาก ดังนั้น การออกแบบปรับปรุงพื้นที่ว่างเหล่านี้จะเป็นการรวมพื้นที่ว่างที่มีให้เป็นกลุ่มพื้นที่ใหญ่ เพื่อให้สามารถรองรับการจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว กิจกรรมทางวัฒนธรรมประเพณี รวมทั้งกิจกรรมการพักผ่อนและนันทนาการต่าง ๆ ที่มีรูปแบบหลากหลายได้อย่างเต็มที่

4) การปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม เน้นการสร้างบรรยากาศทางวัฒนธรรมที่ส่งเสริมคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของพื้นที่ โดยการรื้อฟื้นคลองคูเมืองเดิมของฝั่งธนบุรีให้มีขอบเขตและแนวคลองที่ต่อจากคลองบางกอกน้อยให้ชัดเจน ส่งเสริมมุมมองที่สวยงามโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางเข้าสู่พื้นที่ทั้งด้านปากคลองบางกอกน้อย และถนนสายหลัก เนื่องจากพื้นที่นี้เปรียบเสมือนจุดแรกที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางเข้ามาเยือน การสร้างความประทับใจและการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับพื้นที่จึงเป็นสิ่งสำคัญ

5) การส่งเสริมกิจกรรมด้านการค้าและบริการในตลาดศาลาน้ำร้อน มีการปรับปรุงรูปแบบทางกายภาพของตลาด ถัดศรีมีการให้บริการจากระดับภูมิภาคมาเป็นระดับเมือง คัดสรรประเภทสินค้าที่จะขายให้เป็นสินค้าระดับดี จัดระเบียบรถที่เข้าออกตลาดซึ่งจะทำให้การขนส่งถ่ายเทสินค้ามีความแออัดน้อยลง

5.3 แนวความคิดในการออกแบบ

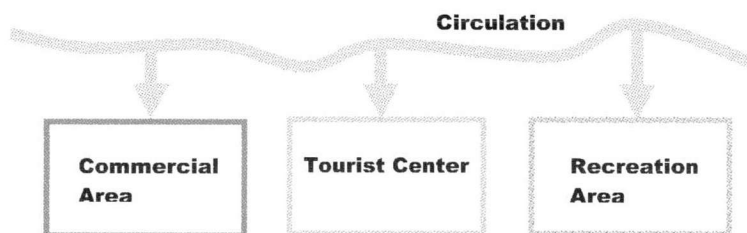
- แนวความคิดในการวางผัง

1) รักษารูปแบบโครงสร้างทางกายภาพของพื้นที่ในประวัติศาสตร์ให้กลับมาเมืองคัมภีร์ที่มีความครบถ้วน โดยการรื้อฟื้นคลองคูเมืองเดิม

ภาพที่ 5.1 แนวความคิดในการรื้อฟื้นคลองคูเมืองเดิม

2) จัดกลุ่มกิจกรรมการใช้พื้นที่ให้มีหน้าที่การใช้งานที่ชัดเจนเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ กลุ่มกิจกรรมด้านการค้า กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว และกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ โดยมีเส้นทางสัญจรและที่ว่างเป็นตัวประสานกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความต่อเนื่องและชัดเจน

ภาพที่ 5.2 แนวความคิดในการจัดกลุ่มกิจกรรม

3) รวมพื้นที่ว่างให้เป็นกลุ่มใหญ่เพื่อให้สามารถรองรับการจัดกิจกรรมในเทศกาลงานประเพณีต่าง ๆ ที่สำคัญระดับเมือง เช่น งานนมัสการพระพุทธบาทวัดอมรินทราราม งานสงกรานต์ งานลอยกระทง วันขึ้นปีใหม่ เป็นต้น ซึ่งจะมีผู้คนเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก สามารถสร้างจุดเด่นให้กับพื้นที่

- **แนวความคิดเรื่องรูปแบบสถาปัตยกรรม**

1) รักษาอาคารที่มีเอกลักษณ์และเป็นจุดเด่นของพื้นที่ ได้แก่ อุโบสถวัดอมรินทรารามและหมุกุฏทรงไทย อาคารโรงซ่อมบำรุงรถจักรและหอเก็บน้ำสูง ส่วนอาคารที่มีรูปแบบไม่เหมาะสม ได้แก่ อาคารตลาด ศาลาน้ำร้อนควรรื้อย้ายออกไปและจัดกลุ่มอาคารใหม่ เพื่อให้สามารถรองรับการใช้งานที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างเพียงพอ

ภาพที่ 5.3 อาคารที่ควรมีการเก็บรักษาให้คงสภาพ : เพื่อบอกเล่าความเป็นมาของพื้นที่

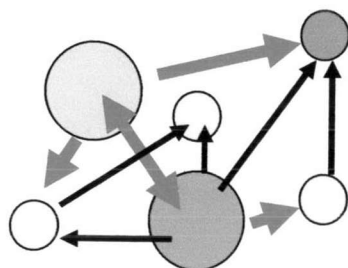
2) ลักษณะอาคารที่มีความเหมาะสมในพื้นที่ คือ อาคารที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยหรือรูปแบบสถาปัตยกรรมในเขตร้อนชื้น

ภาพที่ 5.4 ภาพร่างแนวความคิดการใช้รูปแบบสถาปัตยกรรมไทย (Image Sketches)

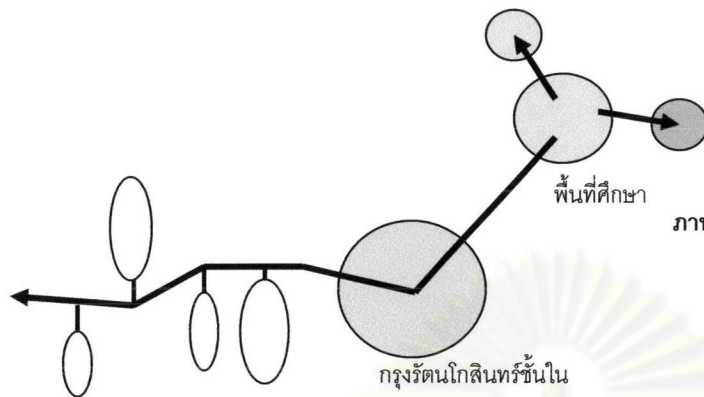
- **แนวความคิดเรื่องการสัญจร**

1). สร้างเครือข่ายทางเดินเท้าที่ต่อเนื่องครบวงจร

ภาพที่ 5.5 แนวคิดเรื่องการสร้างเครือข่ายทางเดินเท้าเชื่อมกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

2). ส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งมวลชนที่ความต่อเนื่องกับพื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์และพื้นที่อื่น ๆ ในกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 5.6 แนวคิดเรื่องการใช้ระบบขนส่งมวลชน

- แนวความคิดในการออกแบบภูมิทัศน์

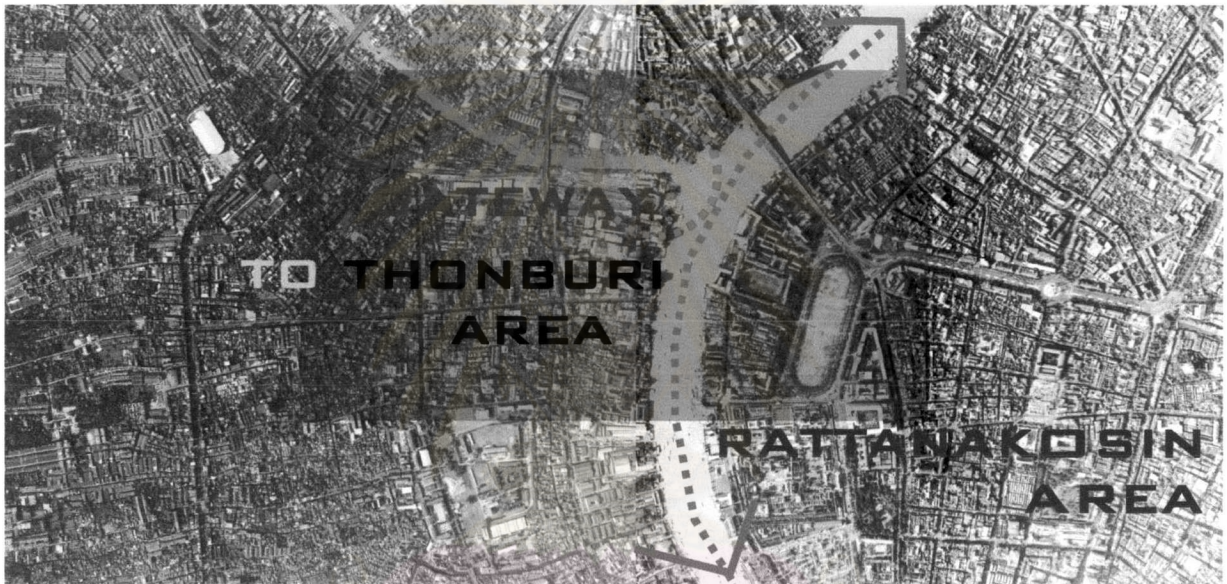
- 1) เปิดมุมมองที่สวยงามของพื้นที่สู่คลองบางกอกน้อย
- 2) เน้นบรรยากาศพื้นที่เปิดโล่งริมน้ำ และมีกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจที่มีรูปแบบหลากหลาย
- 3) สร้างจุดหมายตา เป็นประตูต้อนรับคนที่เข้ามาถึงพื้นที่ ด้วยสะพานข้ามคลองบางกอกน้อยและการปรับปรุงภูมิทัศน์ริมถนนสายหลัก

ภาพที่ 5.7 แนวความคิดในการออกแบบ

พื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี เปรียบเสมือนประตูทางเข้าสู่กรุงธนบุรีที่สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมที่อยู่ใกล้เคียงได้โดยง่าย และนับเป็นจุดแรกที่ประชาชนผู้เข้าสู่พื้นที่จะเกิดความประทับใจเมื่อแรกพบ จึงควรมีการเสริมทัศนียภาพ (Scenic View) ของการเข้าสู่พื้นที่ ให้ประชาชนสามารถรับรู้ถึงองค์ประกอบทางกายภาพที่มีเอกลักษณ์ความเป็นไทย ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของสถาปัตยกรรม การจัดภูมิทัศน์หรือกิจกรรมที่มีอยู่ในพื้นที่ ซึ่งจะสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับเมือง และเกิดบรรยากาศของการพักผ่อนหย่อนใจเชิงนันทนาการ โดย

- ยกกระดับภาพลักษณ์ของพื้นที่ เพิ่มสิ่งก่อสร้างใหม่ ๆ ที่ทำให้เกิดความดึงดูดและน่าสนใจ
- ปรับปรุงทางเดินเท้าให้มีบรรยากาศเชิงนันทนาการ ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย
- สร้างความประทับใจเมื่อเข้าสู่พื้นที่ในครั้งแรกในสวนทางเข้า-ออก (Enter Port) โดยการสร้างที่หมายตาเพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการเข้าสู่พื้นที่

ภาพที่ 5.8 แนวความคิดการสร้าง Gateway ให้กับพื้นที่

- **แนวความคิดในการส่งเสริมท่องเที่ยว**

- 1) สร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยวของฝั่งธนบุรีที่อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างครบวงจร
- 2) ส่งผ่านนักท่องเที่ยวไปยังพื้นที่อื่น โดยจัดระบบคมนาคมขนส่งที่มีประสิทธิภาพไว้รองรับทั้งทางรถยนต์ เรือ รถไฟและเส้นทางเดินเท้า

5.4 การกำหนดองค์ประกอบโครงการ

จากกรอบความคิดในการออกแบบปรับปรุงพื้นที่ สามารถสรุปกลุ่มกิจกรรมในพื้นที่ได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

- 1). กิจกรรมที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยว
- 2). กิจกรรมด้านการคมนาคมสัญจร
- 3). กิจกรรมด้านการค้าบริการ
- 4). กิจกรรมนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจ

5.4.1 รายละเอียดของกิจกรรมที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยว

รายละเอียดของกิจกรรมที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยวเพื่อใช้ในการวางแผนผังออกแบบ ได้พิจารณาความเหมาะสมและปรับจากการศึกษาเรื่องศูนย์บริการนักท่องเที่ยวจากโครงการวางแผนเฉพาะแห่งในพื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ บริเวณชุมชนท่าพระจันทร์ ซึ่งกำหนดให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน จำนวนพื้นที่ 4,920 ตารางเมตร ดังนั้นศูนย์บริการนักท่องเที่ยวของฝั่งธนบุรีจึงควรมีบทบาทเป็นศูนย์บริการนักท่องเที่ยวระดับรองลงไป คือ มีพื้นที่ประมาณครึ่งหนึ่งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยวกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน หรือมีพื้นที่ประมาณ 2,300 ตารางเมตร โดยมีส่วนประกอบโครงการ ดังนี้

- 1) ส่วนบริหารโครงการ พื้นที่ 50 ตารางเมตร
- 2) ส่วนต้อนรับนักท่องเที่ยวในคราวละ 200 คน พื้นที่ 200 ตารางเมตร โดยจัดให้เป็นส่วนที่อยู่ภายในอาคาร 100 ตารางเมตร และส่วนที่อยู่นอกอาคาร 100 ตารางเมตร
- 3) ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย การให้บริการข้อมูลข่าวสารเรื่องทัวร์ ที่พัก ตั๋วเดินทาง ธนาคาร ตำรวจท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ พื้นที่ 100 ตารางเมตร
- 4) ส่วนนิทรรศการและจัดแสดงทางศิลปวัฒนธรรม รองรับนักท่องเที่ยวในคราวละ 200 คน ประกอบด้วย ห้องบรรยายขนาด 200 ตารางเมตร และส่วนจัดนิทรรศการทั้งภายในและภายนอกอาคาร พื้นที่ 200 ตารางเมตร
- 5) ร้านจำหน่ายของที่ระลึก งานศิลปหัตถกรรม สินค้าจากชุมชนท้องถิ่น ประมาณ 20 ร้าน พื้นที่ 320 ตารางเมตร
- 6) ท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยว พื้นที่ 360 ตารางเมตร และพื้นที่สำหรับพักรอ พื้นที่ 80 ตารางเมตร
- 7) ที่จอดรถใต้ดิน จำนวน 50 คัน พื้นที่ 800 ตารางเมตร

5.4.2 รายละเอียดของกิจกรรมด้านการคมนาคมสัญจร

จากสภาพปัญหาของโครงข่ายการสัญจร ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อ 3.6 นั้นทำให้มีแนวคิดโดยรวม ดังนี้

- 1) แก้ปัญหาการจราจรติดขัดในพื้นที่
- 2) สนับสนุนการคมนาคมทางน้ำ เพื่อลดการนำรถยนต์ส่วนตัวและรถรับส่งนักท่องเที่ยวขนาดใหญ่ที่จะเข้ามาในพื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์และฝั่งธนบุรี เช่น การสร้างที่จอดรถเพิ่มและสนับสนุนให้ใช้บริการเรือข้ามฟาก และเรือด่วนเจ้าพระยาเพื่อเชื่อมต่อการสัญจรทางรถโดยสารประจำทางกับเรือข้ามฟาก
- 3) ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำให้เพิ่มมากขึ้น สร้างท่าเทียบเรือแห่งใหม่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการเที่ยวชมวิถีชีวิตริมคลองบางกอกน้อย
- 4) จัดที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไป
- 5) พัฒนาระบบเครือข่ายทางเดินเท้าและการใช้ระบบขนส่งสาธารณะ เนื่องจากกลุ่มสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่กรุงธนบุรีอยู่ห่างกันมาก ประกอบกับการขาดพื้นที่เชื่อมต่อของทางเดินเท้าที่เชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เข้าด้วยกัน จึงควรปรับปรุงเส้นทางเดินเท้าให้มีความต่อเนื่อง ร่มรื่น สวยงามและปลอดภัย รวมทั้งจัดให้มีจุดจอดรถรับส่ง รถโดยสารประจำทางสาธารณะ และปรับปรุงอาคารสถานีรถไฟธนบุรี

- การสร้างทางเลือกในการแก้ไขปัญหาการจราจร

การสร้างทางเลือกและเงื่อนไขในการพิจารณาเป็นการเปรียบเทียบรูปแบบและวิธีการในการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยแนวทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรในพื้นที่เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้มี 3 แนวทางเลือกที่ควรพิจารณา ดังนี้

แนวทางเลือกที่ 1 การสร้างอุโมงค์ลอดใต้คลองบางกอกน้อย และยกเลิกการใช้ทางลาดที่ตัดผ่านวัดอมรินทราราม

ข้อดี	1) เพิ่มพื้นที่ผิวจราจรมากขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาการจราจรได้ 2) เกิดภาพลักษณ์ใหม่ในพื้นที่ ที่ให้ความสำคัญต่อการเป็นสถานที่ทางประวัติศาสตร์ 3) สามารถแก้ปัญหาในการปรับปรุงพื้นที่ให้คุ้มค่ากับศักยภาพได้มากที่สุด เนื่องจากสามารถกำหนดรูปแบบ ภาพลักษณ์ กิจกรรม ภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมได้ทั้งหมด 4) สามารถเพิ่มเส้นทางสัญจรทางเท้าในอุโมงค์ลอดใต้คลองบางกอกน้อย เพิ่มเครือข่ายทางเดินเท้า 5) ไม่บดบังทัศนียภาพในพื้นที่
ข้อเสีย	1) งบประมาณที่ใช้ในการลงทุนสูง การก่อสร้างอุโมงค์ทางลอดใต้คลองบางกอกน้อยความยาว 120 เมตร ใช้งบประมาณประมาณ 200 ล้านบาท แต่หากเทียบความคุ้มค่าในระยะยาว การตัดสินใจสร้างอุโมงค์เสียตั้งแต่เนิ่น ๆ โดยมีการวางแผนการพัฒนาพื้นที่ที่รองรับอยู่แล้วจะทำให้ได้รับผลประโยชน์คุ้มค่าทั้งด้านการจราจรและด้านอื่น ๆ อีกด้วย

แนวทางเลือกที่ 2 การใช้ทางลาดที่ตัดผ่านวัดอมรินทรารามเหมือนเดิม

- ข้อดี
- 1) ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการลงทุน
  - 2) ช่วยบรรเทาปัญหาการจราจรได้บางส่วน แต่ไม่สามารถขยายผิวจราจรได้
- ข้อเสีย
- 1) ทำลายบรรยากาศและภูมิทัศน์ของพื้นที่ประวัติศาสตร์
  - 2) เกิดปัญหาทางสัญจรของรถยนต์ตัดกับทางเดินเท้า อาจเกิดอุบัติเหตุได้
  - 3) เป็นมลภาวะทางสายตา

แนวทางเลือกที่ 3 ยกเลิกการใช้ทางลาดและมีการจัดระเบียบการจราจรใหม่ ทางเลือกข้อนี้เป็นทางเลือกที่มีความเป็นไปได้น้อยที่สุดเนื่องจากเดิมพื้นที่ผิวจราจรก็ไม่เพียงพออยู่แล้ว การจัดระเบียบการจราจรใหม่โดยให้บริเวณนี้เป็นการสัญจรโดยการเดินรถทางเดียวยังเป็นการไปเพิ่มภาระในการระบายรถในพื้นที่อื่น ทำให้พื้นที่อื่นมีการจราจรติดขัดมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การสร้างอุโมงค์ลอดใต้คลองบางกอกน้อยจึงเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหาจราจรและยังส่งผลให้สภาพทางกายภาพและสภาพภูมิทัศน์ของเมืองโดยรวมดีขึ้นอีกด้วย

ส่วนประกอบโครงการ

- 1) อุโมงค์ใต้ดินลอดคลองบางกอกน้อย ความยาว 120 เมตร
- 2) ทำเรือข้ามฟากระหว่างฝั่งธนบุรีและพื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์มีขนาดพื้นที่ 120 ตารางเมตร ทำเรือหางยาวเพื่อให้บริการแก่ผู้สัญจรตามคลองในฝั่งธนบุรี มีขนาดพื้นที่ 80 ตารางเมตร
- 3) พื้นที่พักรอสำหรับผู้โดยสารทุกกลุ่ม
  - กลุ่มเรือข้ามฟาก พื้นที่พักรอสำหรับผู้โดยสาร จำนวน 100 คน พื้นที่ 80 ตารางเมตร
  - กลุ่มเรือโดยสารเส้นทางลำคลองฝั่งธนบุรี จำนวน 100 คน พื้นที่ 80 ตารางเมตร
- 4) จุดจอดรถรับส่ง รถโดยสารประจำทางสาธารณะ
- 5) อาคารสถานีรถไฟธนบุรี

5.4.3 รายละเอียดของกิจกรรมด้านการค้าและการบริการ

ส่วนประกอบโครงการ

- 1) อาคารตลาดสด
- 2) ที่จอดรถ
- 3) จุดรับส่งและขนถ่ายสินค้า

5.4.4 รายละเอียดของกิจกรรมนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจ ส่งเสริมรูปแบบการเป็นพื้นที่เพื่อการนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ โดยการจัดให้มีกิจกรรมการพักผ่อนที่หลากหลาย อาทิ เวทีการแสดง กลางแจ้ง สนามเด็กเล่น สนามกีฬา สวนสาธารณะ และพื้นที่พักผ่อนริมน้ำ เป็นต้น

5.5 แนวทางในการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี

แนวทางในการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรีโดยกระบวนการออกแบบชุมชนเมือง จะเน้นประเด็นการปรับปรุงด้านกายภาพเป็นหลัก โดยคำนึงถึงผลดีที่จะเกิดขึ้นต่อสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม ดังที่จะกล่าวถึงเป็น 4 แนวทาง ดังนี้

- 1) แนวทางการปรับปรุงผังบริเวณ และการจัดกลุ่มกิจกรรม มีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงรูปแบบการใช้พื้นที่ของสถานีรถไฟธนบุรีให้เต็มศักยภาพตามกรอบความคิดที่ได้วางเอาไว้
- 2) แนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบคมนาคมขนส่งและการสัญจร มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนมีความสะดวกสบายในการเดินทาง สร้างความเชื่อมโยงของโครงข่ายการสัญจรในระบบต่าง ๆ
- 3) แนวทางในการปรับปรุงด้านภูมิทัศน์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความสวยงามให้กับเมือง เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับประชาชน และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับเมือง
- 4) แนวทางในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง เปรียบเสมือนจุดแรกที่บอกเล่าเรื่องราวของกรุงธนบุรี ก่อนที่นักท่องเที่ยวและประชาชนจะเดินทางเข้าสู่กรุงรัตนโกสินทร์และพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

5.5.1 แนวทางการปรับปรุงผังบริเวณ และการจัดกลุ่มกิจกรรม

ก. การกำหนดรูปแบบผังบริเวณ

ลักษณะการวางผังบริเวณพิจารณาความกลมกลืนด้านสิ่งแวดล้อมกับบริบทที่อยู่โดยรอบ และเน้นออกแบบพื้นที่ให้สร้างความประทับใจต่อคนที่เข้ามาถึงพื้นที่โดยการสร้างฉากทางภูมิทัศน์สวยงามเป็นลำดับไป ตั้งแต่การเข้าถึงจากปากคลองบางกอกน้อยที่จะรับรู้ได้ถึงจุดหมายตาแรก คือ สะพานข้ามคลองบางกอกน้อยต่อเนื่องเข้ามาถึงพื้นที่เปิดโล่งสำหรับจัดกิจกรรม โดยมีลานกิจกรรมกลางแจ้งเป็นจุดเด่น มีท่าเรือสาธารณะและท่าเรือหางยาวสำหรับให้บริการประชาชนทั่วไป

ส่วนประกอบการวางผัง ได้แก่

- 1) สร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
- 2) พัฒนาพื้นที่ตลาดศาลาน้ำร้อนและบริเวณโดยรอบ โดยการรีออาคารเดิมออกและทำการออกแบบก่อสร้างอาคารใหม่ จัดพื้นที่ขนถ่ายสินค้า ที่จอดรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และจุดรับส่งคนโดยสารโดยสารประจำทาง
- 3) สร้างท่าเรือและสวนพักผ่อน
- 4) สร้างความต่อเนื่องของทางเดินเท้าทั้งในพื้นที่และทางเดินเท้าริมคลองบางกอกน้อยด้านพิพิธภัณฑสถานเรือพระราชพิธียาวตลอดแนว
- 5) พื้นที่โล่งและพื้นที่ที่ร่มน้ำ ออกแบบให้มีความต่อเนื่องกัน เน้นบรรยากาศที่สวยงาม

ข. การจัดกลุ่มกิจกรรม

การจัดกลุ่มกิจกรรมแบ่งพื้นที่ตามความเหมาะสมเป็น 4 บริเวณ ได้แก่

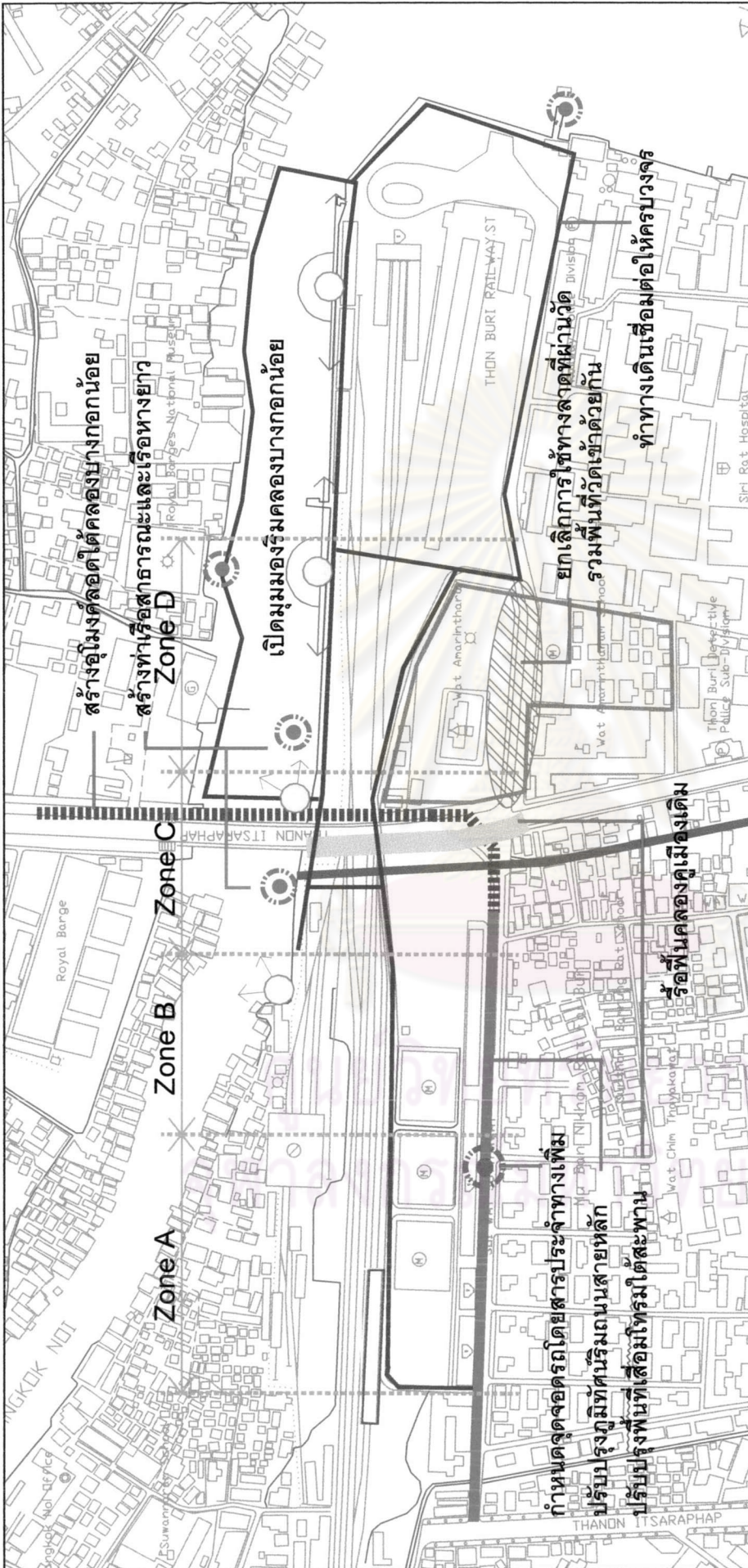
Zone A : ตลาดศาลาน้ำร้อนและสถานีรถไฟธนบุรี

Zone B : ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

Zone C : ส่วนเชื่อมต่อกับพื้นที่โล่งสาธารณะกับศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

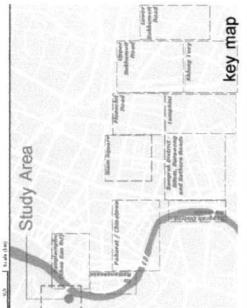
Zone D : พื้นที่โล่งสาธารณะและส่วนกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

สัญลักษณ์

- Zone A ตลาดสถานีร่อนและสถานีรถไฟธนบุรี
- Zone B ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
- Zone C ส่วนเชื่อมต่อ (Transition Area)
- Zone D พื้นที่โล่งสาธารณะและสวนกิจกรรม เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

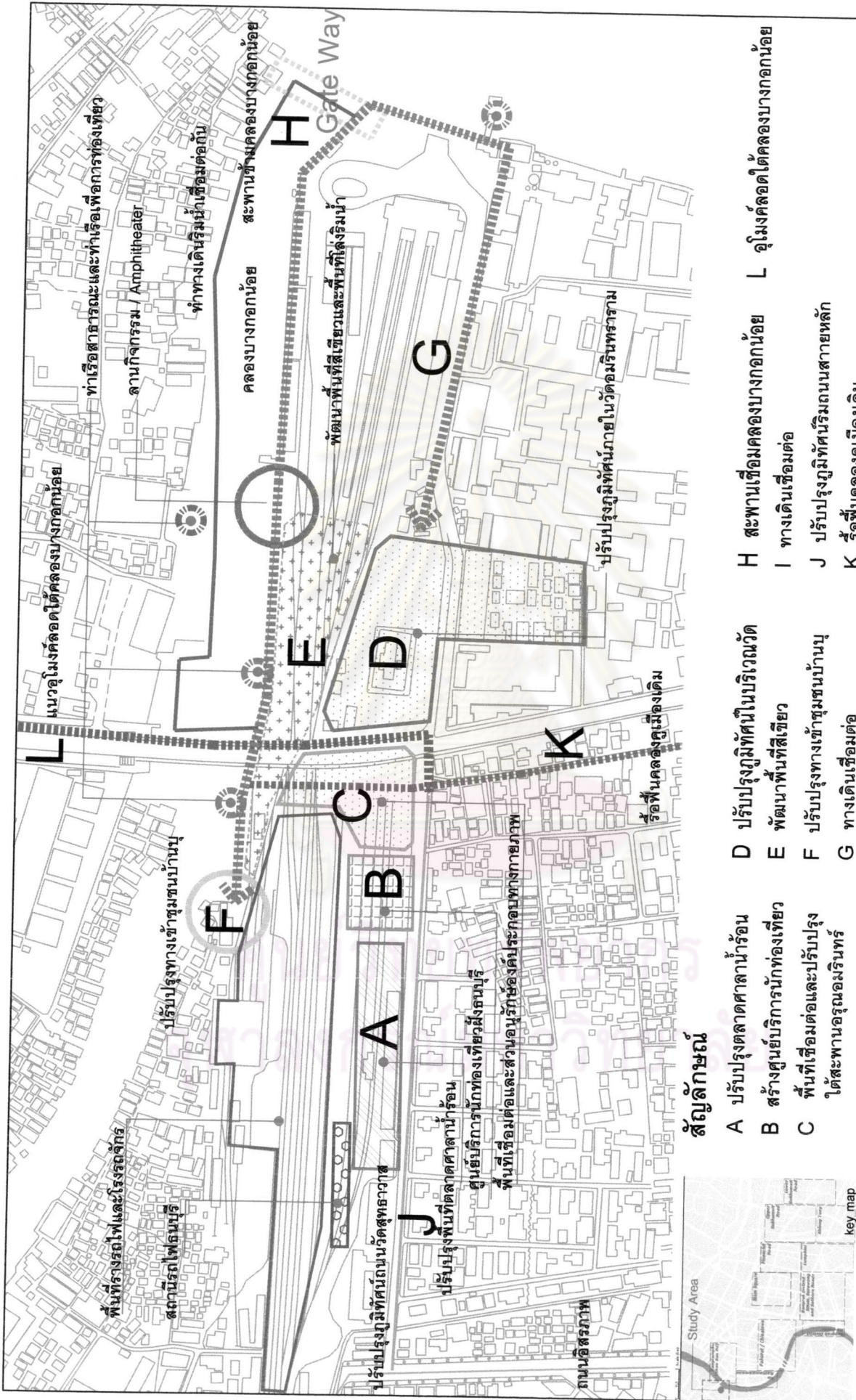

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

แนวทางการปรับปรุงผังบริเวณและจัดกลุ่มกิจกรรม

แผนที่ 5.2

สัญลักษณ์

- A ปรับปรุงตึกสถานีร้าน
- B สร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
- C พื้นที่เชื่อมต่อและปรับปรุงใต้สะพานอรุณอมรินทร์
- D ปรับปรุงภูมิทัศน์เป็นบริเวณวัด
- E พัฒนาพื้นที่สีเขียว
- F ปรับปรุงทางเข้าชุมชนบ้านบุ
- G ทางเดินเชื่อมต่อ
- H สะพานเชื่อมคลองบางกอกน้อย
- I ทางเดินเชื่อมต่อ
- J ปรับปรุงภูมิทัศน์ริมถนนสายหลัก
- K รื้อพื้นที่คลองคูเมืองเดิม
- L อุโมงค์ลอดใต้คลองบางกอกน้อย

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

แนวทางในการปรับปรุงพื้นที่

ค. รูปแบบสถาปัตยกรรม ใช้รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัยมีความกลมกลืนกันทั้งโครงการ คือ อาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว อาคารตลาดศาลาน้ำร้อน ศาลาพักผ่อนริมน้ำ และท่าเรือ

ง. แนวทางการปรับปรุงผังบริเวณ

- 1) ยกเลิกทางลาดที่ตัดผ่านวัดอมรินทราราม และอาคารตลาดสดที่เข้าพื้นที่วัด รวมพื้นที่วัดในเขตพุทธาวาสและสังฆาวาสเข้าด้วยกัน รวมทั้งปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโบราณสถานในวัดอมรินทราราม เพื่อเน้นความสำคัญและสร้างทัศนียภาพที่ดี
- 2) รื้อฟื้นคลองคูเมืองเดิม เพื่อให้องค์ประกอบทางกายภาพในประวัติศาสตร์ของผังธนบุรีมีความสมบูรณ์
- 3) เปิดมุมมองพื้นที่โล่งสาธารณะบริเวณริมคลองบางกอกน้อยให้มากที่สุด และพัฒนาพื้นที่ให้เป็นที่ว่างสำหรับการทำกิจกรรมนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ
- 4) ปรับปรุงพื้นที่ใต้สะพานอรุณอมรินทร์ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ ไม่เป็นจุดอับสายตา
- 5) สร้างทางเดินเชื่อมต่อริมน้ำทั้งในพื้นที่และด้านพิพิธภัณฑสถานเรือพระราชพิธีให้มีความต่อเนื่องกัน
- 6) แบ่งกลุ่มการใช้งานในพื้นที่ให้ชัดเจน ง่ายต่อการรับรู้ด้านทิศทาง

5.5.2. แนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบคมนาคมขนส่งและการสัญจร

แนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบคมนาคมขนส่งและการสัญจร มีเป้าหมายหลักเพื่อลดความหนาแน่นของการจราจร และส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งมวลชนให้มากขึ้น ดังนี้

- 1) จัดระบบการจราจรใหม่ โดยยกเลิกทางลาดที่ตัดผ่านวัดอมรินทราราม และสร้างอุโมงค์ลอดใต้คลองบางกอกน้อยเพื่อเพิ่มพื้นที่ผิวจราจรและใช้เป็นทางสัญจรของคนเดินเท้า
- 2) จัดจุดรับส่งรถโดยสารประจำทางเพิ่มให้สอดคล้องกับระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ ด้วยรถบริการท้องถิ่นฝั่งธนบุรี เป็นรถเมล์ขนาดเล็ก วิ่งรับส่งคนในระยะทางสั้น ๆ แบ่งเบาภาระรถโดยสารประจำทางเดิม และมีการกำหนดเส้นทางใหม่เพื่อให้ครอบคลุมการบริการ
- 3) สร้างท่าเรือสาธารณะและท่าเรือหางยาว
- 4) จัดที่จอดรถที่เหมาะสม และห้ามไม่ให้มีการจอดรถในบริเวณวัดอมรินทราราม
- 5) พัฒนาเครือข่ายทางเดินเท้าให้เชื่อมต่อถึงกันหมดทั้งภายในพื้นที่ศึกษา และทางเดินเท้าที่ต่อเนื่องไปยังพิพิธภัณฑสถานเรือพระราชพิธีและชุมชนดุสิตารามเป็นโครงข่ายการเดินทางที่เชื่อมโยงไปยังพื้นที่อื่นได้อย่างสมบูรณ์
- 6) ปรับปรุงสถานีรถไฟธนบุรีให้สามารถรองรับจำนวนคนได้มากขึ้น

สัญลักษณ์ :

- ตำแหน่งท่าเรือข้ามฟาก
- ท่าเรือด่วน
- ท่าเรือทางยาว
- ท่าเรือสาธารณะ

1 ท่าพระอาทิตย์	6 ท่าวัดระฆัง
2 ท่าปิ่นเกล้าฯ	7 ท่าช้าง
3 ท่ารถไฟ	8 ท่าพิพิธภัณฑ์เรือพระราชพิธี
4 ท่าวังหลัง	9 ท่าเรือทางยาวที่เสนอนนະ
5 ท่าพระจันทร์	10 ท่าเรือสาธารณะที่เสนอนนະ

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
THE URBAN REDEVELOPMENT FOR THONBURI RAILWAY STATION

แผนที่ 5.5: แนวทางเชื่อมโยงการสัญจรทางน้ำ

5.5.3. แนวทางในการปรับปรุงด้านภูมิทัศน์

5.5.3.1 แนวความคิดในการจัดระบบที่โล่งว่าง

ภายในพื้นที่โครงการเดิมมีที่ว่างเฉลี่ยอันปราศจากอาคารปกคลุม (OSR.) ร้อยละ 53.7 ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่มากพอสมควร ดังนั้นการออกแบบปรับปรุงจะไม่ลดสัดส่วนของที่ว่างให้น้อยลง แต่จัดรวมให้ที่โล่งว่างเหล่านี้สามารถใช้ประโยชน์ได้เพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยว กิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมทางประเพณีวัฒนธรรม ตลอดจนเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ โดยที่โล่งว่างเหล่านี้จะถูกรวบรวมให้เป็นระบบที่สัมพันธ์กับการใช้สอยและมีความเชื่อมโยงต่อเนื่องกัน เพื่อสร้างคุณค่าทางด้านกายภาพให้กับพื้นที่โครงการด้วย

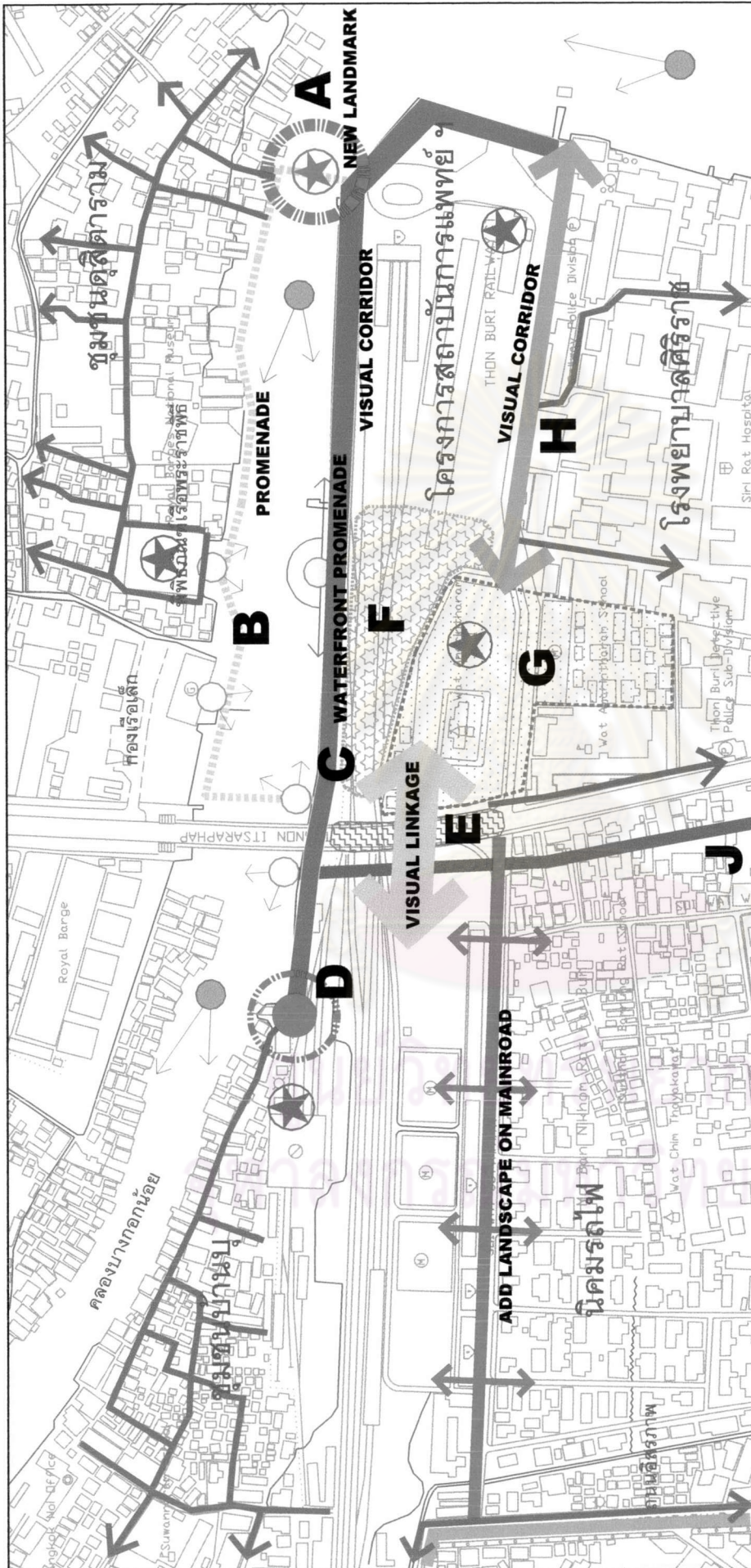
5.5.3.2 แนวความคิดในการปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม

พื้นที่โครงการอยู่ในย่านประวัติศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร มีสถานที่สำคัญต่าง ๆ อยู่ใกล้เคียงทั้งในฝั่งกรุงรัตนโกสินทร์และกรุงธนบุรี อีกทั้งทำเลที่ตั้งอยู่ริมคลองบางกอกน้อยเป็นที่โล่งว่างหลักของเมืองที่มีสุนทรียภาพของการเป็นพื้นที่ริมน้ำ โดยรวมของการพัฒนาพื้นที่จึงควรสร้างให้เกิดเอกลักษณ์แก่พื้นที่ มีความกลมกลืนกับบรรยากาศทางวัฒนธรรมของย่านประวัติศาสตร์ ส่งเสริมให้สภาพแวดล้อมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม การเลือกพืชพรรณไม้มีส่วนช่วยส่งเสริมทัศนียภาพจากการมองเห็นจากคลองบางกอกน้อย

ภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมของถนนวัดสุทธาวาสซึ่งเป็นถนนทางเข้าหลักของพื้นที่ถือว่าเป็นอีกส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญ โดยพื้นผิวของทางเท้าและอุปกรณ์ประกอบถนน (Street Furniture) จะได้รับการออกแบบปรับปรุงให้เหมาะสมกับการเป็นทางสัญจรเท้าหลัก รั้งกันกับการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ในภาพรวม

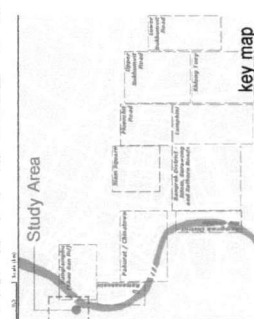
แนวทางในการปรับปรุงด้านภูมิทัศน์ มีดังนี้

- 1) ปรับปรุงภูมิทัศน์ริมถนนสายหลัก คือ ถนนวัดสุทธาวาส
- 2) ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโบสถ์น้อยและมณฑปแก้ววัดอมรินทราราม ห้ามไม่ให้มีการจอดรถและจัดภูมิสถาปัตยกรรมเพิ่มความสวยงามและเป็นระเบียบ
- 3) รื้อฟื้นคลองคูเมืองเดิม และจัดภูมิทัศน์ให้มีความเหมาะสมตามแนวคลอง
- 4) เปิดมุมมองและสร้างความต่อเนื่องไปยังพื้นที่ใกล้เคียง ให้มีความสำคัญกับโบราณสถานและชุมชนริมคลองบางกอกน้อย
- 5) ปรับปรุงภูมิทัศน์ริมคลองบางกอกน้อย
- 6) ยกเลิกทางลาดที่พาดผ่านวัดอมรินทรารามและรื้อย้ายตลาดที่ชาวเขตพุทธาวาสกับเขตสังฆาวาสออก และปรับปรุงพื้นที่ที่สร้างความต่อเนื่องกันภายในวัด รวมทั้งจัดพื้นที่สำหรับใช้ประชาชนเข้ามาใช้ทำความสงบจิตใจในวัด
- 7) อนุรักษ์และปรับปรุงอาคารโรงซ่อมบำรุงรถจักรและหอน้ำสูง ให้อยู่ในสภาพดีและมีประโยชน์ใช้สอยที่เหมาะสม เพื่อแสดงความเป็นมาของพื้นที่
- 8) พัฒนาพื้นที่โล่งว่างที่มีอยู่เดิมและเพิ่มส่วนที่เป็นสวนสาธารณะให้ประชาชนได้ใช้ทำกิจกรรมนันทนาการและออกกำลังกาย
- 9) ควบคุมรูปแบบและวัสดุของเครื่องประดับถนน เครื่องประกอบถนน อุปกรณ์ประดับพื้นที่และป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ
- 10) เน้นการจัดภูมิทัศน์ที่เป็นสวนและการใช้พืชพรรณไม้ท้องถิ่น

สัญลักษณ์

- A สร้างจุดหมายตา : สะพานข้ามคลอง
  - B ทำทางเดินริมคลอง
  - C ปรับปรุงพื้นที่โล่งและทางเดินริมน้ำ
  - D ปรับปรุงทางเข้าชุมชนบ้านบุญ
  - E ปรับปรุงพื้นที่ใต้สะพาน
  - F พัฒนาพื้นที่สีเขียว
  - G ปรับปรุงภูมิทัศน์วัดอมรินทราราม
  - H เส้นทางที่เสนอแนะให้เปิดมุมมอง
  - I ปรับปรุงภูมิทัศน์ริมถนนสายหลัก
  - J รื้อฟื้นคลองคูเมืองเดิม
- มุมมองจากเส้นทางน้ำ
 จุดหมายตาในพื้นที่
 จุดมองที่มีมุมมองที่สวยงาม
 เครื่องหมายเส้นทางเดินเท้า

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์

5.5.3.3 รายละเอียดในการปรับปรุงเส้นทางเดินเท้า มีดังนี้

ก. สร้างสิ่งที่น่าสนใจบนทางเดินหรือระหว่างทางเดินเพื่อสร้างความสนใจและนำตื่นเต้นแก่ผู้ใช้ทางเดินเท้า ดังนี้

1) กำหนดเส้นทางเดินที่มุ่งสู่สถานที่ท่องเที่ยวหรือโบราณสถานให้มีระยะการมองที่แตกต่างกัน เปิดมุมมองในบริเวณที่มีมุมมองที่น่าประทับใจ อาจมีการช่วยเน้นโบราณสถานให้มีมุมมองที่สวยงามขึ้น หรือปิดมุมมองที่ไม่ดีและทำลายความงาม โดยการใช้ต้นไม้เข้ามาช่วยส่งเสริมบรรยากาศรวมทั้งใช้เป็นฉากหลังให้สถานที่ท่องเที่ยวหรือโบราณสถานนั้น ๆ เด่นออกมา

2) กำหนดจุดหรือที่โล่งว่าง เพื่อสร้างลำดับชั้นในการมองที่ชัดเจนขึ้นเมื่อต้องการให้คนหยุดชมรายละเอียดของบรรยากาศรอบ ๆ ตัว

3) กำหนดกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทยในระหว่างทางเดินให้มีขนาดและจำนวนที่เหมาะสมในแต่ละบริเวณ เช่น ชุมชายขนมและเครื่องดื่มสมุนไพรไทย ร้านขายของที่ระลึก ลานเล่นสำหรับเด็ก เป็นต้น

4) กำหนดจุดตั้งต้นและจุดสิ้นสุดของการเดินทาง ให้คนสามารถรับรู้ได้ โดยเปิดเป็นที่โล่งว่าง ทำลวดลายพื้นเป็นพิเศษ หรือมีศาลาที่นั่งพักผ่อนก่อนจะเปลี่ยนไปใช้เส้นทางอื่น

5) สร้างความแตกต่างของขนาดทางเดิน ทำให้รู้สึกว่าการเดินไม่ยาวมาก นำเดิน

ข. สร้างจุดหยุดพักตามทางเดิน ควรมีจุดหยุดพักเมื่อคนใช้เวลาเดิน 15-20 นาทีหรือประมาณ 500 เมตร เช่น ทางเดินริมน้ำจัดเก้าอี้ มีซุ้มที่นั่งหรือซุ้มต้นไม้ที่ให้ความร่มรื่นเป็นระยะตลอดเส้นทางเดิน นอกจากใช้พักเหนื่อยแล้ว คนทั่วไปก็สามารถมานั่งเล่นพักผ่อนได้ และตามจุดที่โล่งว่างก็สามารถจัดเป็นที่นั่ง ศาลา มีร้านขายอาหารหรือเครื่องดื่มให้บริการ

ค. ให้ความร่มรื่นและสร้างความสวยงามแก่ทางเดินเท้า

1) สร้างลวดลายพื้นให้มีความแตกต่างกันและแสดงออกถึงเอกลักษณ์ศิลปะประจำท้องถิ่น

2) พื้นผิวทางเดินควรมีผิวสัมผัสค่อนข้างหยาบและไม่ลื่น เป็นวัสดุที่มีความคงทนถาวร

3) ปลูกต้นไม้ยืนต้นที่ให้ร่มเงาเป็นแนวหรือเป็นกลุ่ม อาจเลือกใช้พรรณไม้ที่มีดอกและสีสวยงามในบางบริเวณ หรือใช้ไม้พุ่มและไม้เลื้อยตกแต่งโคนไม้ยืนต้นหรือใช้ปลูกในกระบะคอนกรีตเพื่อเพิ่มความสวยงามแก่ทางเดินเท้า

ง. คำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้ทางเดินเท้า เช่น การมีโคมไฟส่องสว่างในเวลากลางคืน การใช้พื้นผิวทางเดินที่ไม่ลื่น เป็นต้น

ภาพที่ 5.9 ภาพร่างแสดงการใช้ต้นไม้และองค์ประกอบอื่น ๆ ในการจัดภูมิทัศน์ (Image Sketches)

ง. รายละเอียดองค์ประกอบในการจัดภูมิทัศน์ ควรพิจารณาทั้งพืชพันธุ์ไม้ที่ใช้และเครื่องประดับพื้นที่
ดังนี้

1) พืชพันธุ์ไม้ ควรใช้พันธุ์ไม้ที่สนองประโยชน์ได้หลายด้านทั้งการมีส่วนร่วมช่วยปรับปรุง
ภูมิอากาศ การช่วยดูดซับฝุ่นละอองหรือมลภาวะ ความกลมกลืนกับรูปแบบสถาปัตยกรรมในบริเวณใกล้เคียง
และคุณค่าทางสุนทรียภาพ พันธุ์ไม้ที่เสนอแนะให้เลือกใช้ ได้แก่

- ต้นไม้ขนาดใหญ่ ที่มีกิ่งก้านสาขาแผ่กว้าง มีเรือนยอดหนาทึบ ได้แก่ จามจุรี
ชมพูพันธุ์ทิพย์ ประดู่
- ต้นไม้ขนาดกลาง ได้แก่ นนทรี ชี้เหล็ก ราชพฤกษ์ กัลปพฤกษ์ ชงโค
- ต้นไม้ที่มีลำต้นสูง กิ่งโปร่ง ได้แก่ แคนฝรั่ง หลิวจีน เสลา ศรีตรัง มะฮอกกานี
- ต้นไม้ที่ให้ดอกสีเหลือง ได้แก่ ราชพฤกษ์ ประดู่ นนทรี ส้านชวา ชี้เหล็ก ฝ้ายเคี้ยว
ทรงบาดาล เหลืองอินเดีย กันเกรา บุนนาค พะยอม
- ต้นไม้ที่ให้ดอกสีแดงหรือแสด ได้แก่ ทองกวาว ทองหลาง จั้วป่า แคนแสด หางนกยูง
- ต้นไม้ที่ให้ดอกสีชมพู ได้แก่ กัลปพฤกษ์ อินทนิลสีชมพู ชมพูพันธุ์ทิพย์
- ต้นไม้ที่ให้ดอกสีม่วง ได้แก่ อินทนิลน้ำ อินทนิลบก ตะแบก ชงโค เสลา ศรีตรัง
- ต้นไม้ที่ให้ดอกสีขาว ได้แก่ โมก เสี้ยว พุด ดอนยา ปิบ แก้ว จำปี
- ต้นไม้ที่มีทรงพุ่มตั้งแต่โคนจนถึงยอด และมีรูปทรงเรียวยาว ได้แก่ อโศกอินเดีย

สนประดิพัทธ์ ชาติ สนแสง สนฉัตร

- ต้นไม้ที่ช่วยดูดซับฝุ่นละออง ควรใช้ต้นไม้ที่มีใบหยابและมีขนมาก เช่น ข่อย
หูกวาว ขนุน เสลา แคล้วรัง มะเดื่อ
- ต้นไม้ที่ช่วยป้องกันการก่อดกร่อนและพังทลายของดิน ได้แก่ กระจิบบ้าน ชี้เหล็ก
นางพญาเสือโคร่ง

2) เครื่องประดับพื้นที่ ควรพิจารณารูปแบบขององค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

- วัสดุพื้นผิวทางเท้า
- ตะแกรงปิดทางระบายน้ำ
- รั้วและกำแพง
- บันไดและทางลาด
- ที่นั่งเล่น
- ที่ปลูกต้นไม้และกระถางต้นไม้
- ไฟฟ้าให้แสงสว่างนอกอาคาร

3) เครื่องประดับถนน ควรพิจารณารูปแบบขององค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

- ตู้โทรศัพท์สาธารณะ
- ตู้ไปรษณีย์
- ถังขยะ
- ม้านั่งริมถนน
- ไฟฟ้าให้แสงสว่างตามแนวถนน

ง. เครื่องประกอบถนน ควรพิจารณารูปแบบขององค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

- การเดินเสาและพาดสายไฟฟ้าและสายโทรศัพท์
- ท่อดับเพลิง
- เครื่องหมายบนถนน
- ขอบถนนและขอบถนนที่เอียงลาด
- ป้ายต่าง ๆ

5.5.4. แนวทางในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

จากศักยภาพด้านทำเลที่ตั้งของพื้นที่ศึกษาซึ่งอยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ของ ผังธนบุรี และความสะดวกในการเป็นพื้นที่ที่สามารถสร้างความเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญระดับประเทศภายในกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน ซึ่งมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเที่ยวชมเป็นจำนวนมาก ในแต่ละวัน แต่ในสภาพปัจจุบันจะเห็นได้ว่า พื้นที่ในผังธนบุรียังไม่มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นสถานที่ให้ข้อมูลข่าวสารเป็นแหล่งให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวก่อนเดินทางไปชมสถานที่ต่าง ๆ ทำให้นักท่องเที่ยวขาดความสะดวกในการใช้บริการต่าง ๆ จึงเป็นเหตุให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในผังธนบุรีน้อยกว่าที่ควร ทั้งที่ผังธนบุรีเองก็มีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์สมัยธนบุรีหลายแห่ง มีศิลปกรรมที่งดงามและทรงคุณค่า อย่างเรือพระราชพิธีซึ่งมีเพียงแห่งเดียวในโลกที่พิพิธภัณฑ์เรือพระราชพิธี และมีชุมชนริมคลองที่มีวิถีชีวิตและลักษณะอาคารบ้านเรือนที่น่าชม ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่ที่มีความเหมาะสม และมีภารกิจงานที่คุ้มค่าเต็มศักยภาพ จึงเสนอแนวทางในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว 2 ด้าน คือ แนวทางการพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพและแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ ดังนี้

5.5.4.1 แนวทางการพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพ

- 1) สร้างศูนย์บริการและจุดรองรับนักท่องเที่ยว
- 2) พัฒนาท่าเรือและจุดรับส่งนักท่องเที่ยว
- 3) ปรับปรุงรูปแบบทางด้านกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ และสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าในพื้นที่ให้มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม มีเครือข่ายเส้นทางเดินเท้าที่ต่อเนื่อง
- 4) เสริมทัศนภาพของการเข้าสู่พื้นที่ เช่น การสร้างซุ้มประตูทางเข้าหรือสวนต้อนรับให้เป็นจุดหมายตาที่ชัดเจน การสร้างประติมากรรมที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์พิเศษของพื้นที่ การใช้พรรณไม้สีส้มพิเศษ การปลูกต้นไม้เป็นแนวยาวเพื่อเน้นเส้นทางสัญจรให้มีความร่มรื่น เป็นต้น

5.5.4.2 แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่

ทางน้ำ

- 1) สนับสนุนให้มีกิจการเรือหางยาวรับส่งนักท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยว
- 2) จัดเส้นทางท่องเที่ยวให้มีรูปแบบที่หลากหลาย มีเส้นทางท่องเที่ยวที่ชัดเจน
- 3) จัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมประเพณีให้เด่นชัดขึ้น มีงานเทศกาลต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์พื้นที่และดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ
- 4) จัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางเรือ เช่น ไหว้พระ 9 วัดริมคลองบางกอกน้อย เยี่ยมชมบ้านเรือนและสวนริมคลองบางกอกน้อย เป็นต้น
- 5) จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ

ลักษณะกิจกรรมของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

ก. กิจกรรมภายในอาคาร

- 1) นิทรรศการแสดงประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของพื้นที่ฝั่งธนบุรี องค์ประกอบสำคัญทางกายภาพในอดีต ได้แก่ คูเมืองและกำแพงเมืองสมัยกรุงธนบุรีซึ่งอาจแสดงด้วยหุ่นจำลอง และส่วนจัดแสดงวิถีชีวิตชุมชนริมคลอง แสดงข้าวของเครื่องใช้ของชาวบ้านในอดีต เป็นต้น
- 2) การแสดงกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เช่น งานหัตถกรรมต่าง ๆ อาทิ การทำขันลงหิน การทำภาชนะแสดนเลสด้วยมือ
- 3) การแสดงผลผลิตทางการเกษตร และพืชพันธุ์ไม้ประจำท้องถิ่น

ข. กิจกรรมภายนอกอาคาร

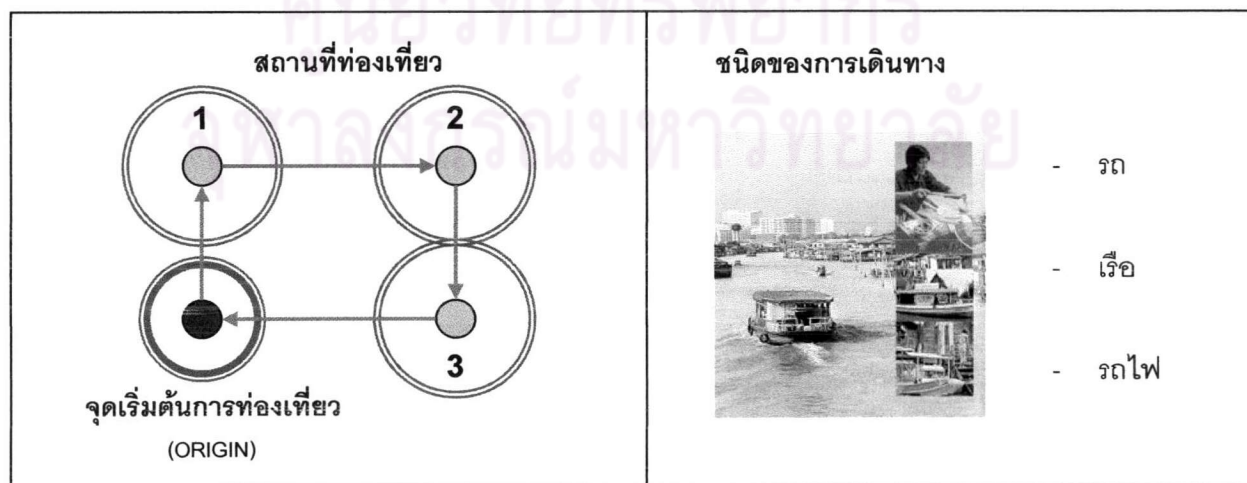
- 1) การแสดงแสง สี เสียงในเทศกาลงานประเพณีต่าง ๆ ที่จัดขึ้น
- 2) การล่องเรือในคลองบางกอกน้อย
- 3) จัดเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย
- 4) ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้มีความสวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย

การปรับปรุงโครงข่ายการสัญจรด้านการท่องเที่ยว

การกำหนดโครงข่ายการสัญจรเพื่อรองรับการท่องเที่ยว จะทำให้การสัญจรไปยังแหล่งท่องเที่ยวภายในกรุงธนบุรีและพื้นที่โดยรอบมีความเป็นระบบมากขึ้น และเอื้ออำนวยให้การท่องเที่ยวมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น ดังนี้

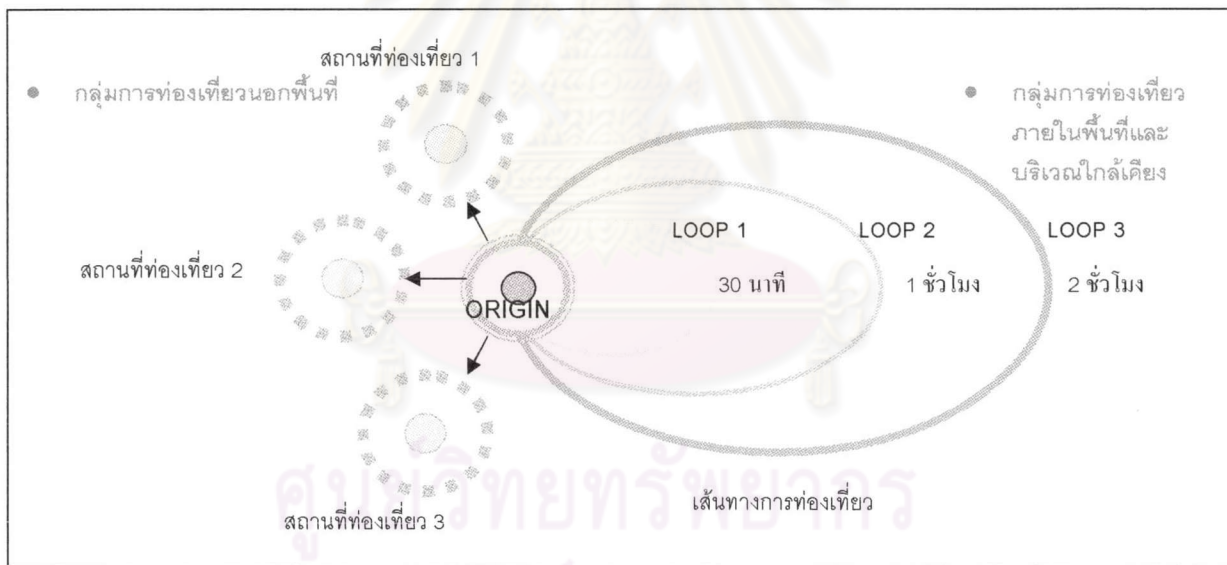
1) การเดินทางในระดับพื้นที่กับแหล่งท่องเที่ยว : สร้างทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยวที่สามารถเลือกชนิดของการเดินทางด้วยพาหนะและวิธีการต่าง ๆ ไปยังแหล่งท่องเที่ยวและกลับมาศูนย์บริการนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นจุดรับส่งนักท่องเที่ยว ได้อย่างหลากหลาย อาทิ

- 1.1) ไปเรือ – กลับทางรถ
- 1.2) ไปรถ – กลับทางเรือ
- 1.3) ไปรถไฟ – กลับทางเรือหรือรถ
- 1.4) ไปเรือหรือรถ – กลับรถไฟ

ภาพที่ 5.10 ชนิดของการเดินทางในระดับพื้นที่กับแหล่งท่องเที่ยว

- 2) การเดินทางท่องเที่ยวระหว่างกรุงรัตนโกสินทร์และกรุงธนบุรี : มีการจัดรถเมล์ท่องเที่ยว
  - 2.1) สายเส้นทางประวัติศาสตร์รอบกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นในและกรุงธนบุรีเป็นวงจรรอบ
  - 2.2) สายนอกกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน มีจุดจอดรถทุกจุดท่องเที่ยวที่สำคัญในกรุงเทพ
  - 2.3) สายนอกกรุงธนบุรี ชมพื้นที่ทำสวนผลไม้และสวนกล้วยไม้ในฝั่งธนบุรี และแวะเดินชมบ้านเรือนไทยและวิถีชีวิตในชุมชนริมคลอง
- 3) การเดินทางภายในพื้นที่ใกล้เคียงฝั่งธนบุรี : มีรถตุ๊กตุ๊ก และรถมอเตอร์ไซค์รับจ้างให้บริการ
- 4) การเดินทางโดยใช้สัญญาณทางเรือ เสนอแนะให้มีบริการขนส่งสาธารณะด้วยเรือโดยสาร และเรือรับจ้าง
  - ก. เรือข้ามฟาก
  - ข. เรือหางยาวสาธารณะ
  - ค. เรือหางยาวรับจ้าง

ภาพที่ 5.11 แนวความคิดเบื้องต้นในการจัดเส้นทางท่องเที่ยว

ทั้งนี้ในการจัดเส้นทางท่องเที่ยว จะต้องพยายามนำนักท่องเที่ยวเที่ยวชมโบราณสถาน ศาสนสถาน อนุสาวรีย์ สถานที่สำคัญ และสถานที่ที่สวยงามต่าง ๆ ให้ได้ครบตามจุดประสงค์ของการเที่ยวชม เช่น อาจมีการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวที่เน้นการชมรายละเอียดของสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ การชมทัศนียภาพของกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นในและกรุงธนบุรีในภาพรวม การเที่ยวชมวิถีชีวิตและกิจกรรมของชาวบ้านแบบไทย ๆ การชมทัศนียภาพทั้งสองฟากแม่น้ำเจ้าพระยา - คลองบางกอกน้อย - คลองบางกอกใหญ่ เป็นต้น โดยให้นักท่องเที่ยวได้เห็นภาพในมุมที่ดีที่สุด และเกิดความประทับใจมากที่สุด

5.5.4.3 การจัดเส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่ฝั่งธนบุรี

ในปัจจุบัน แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ฝั่งธนบุรียังไม่มีการจัดเส้นทางอย่างเป็นทางการเป็นระบบ ทำให้สถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งถูกนักท่องเที่ยวละเลย ประสบการณ์การท่องเที่ยวและความประทับใจที่มีต่อพื้นที่จึงไม่ได้รับอย่างเต็มที่ ส่งผลให้ความนิยมในการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของพื้นที่กรุงเทพมหานครน้อยกว่าการท่องเที่ยวในพื้นที่อื่น ๆ เนื่องจากไม่มีการจัดระเบียบเส้นทางท่องเที่ยวและระบบการสัญจรที่เหมาะสม ขาดจุดให้บริการนักท่องเที่ยว ประกอบกับการสัญจรทางเรือในคลองบางกอกน้อยไม่สะดวก ขาดท่าเรือที่เป็นจุดแวะพักให้นักท่องเที่ยวขึ้นฝั่งเดินเที่ยวชมบ้านเรือนในสวนริมคลอง ดังนั้น การจัดเส้นทางท่องเที่ยวและระบบสัญจรที่เหมาะสมจึงมีความจำเป็น ซึ่งควรมีการดำเนินการหลายด้านเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในชุมชน ดังนี้

1) การจัดตั้งกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในชุมชน

การท่องเที่ยวในพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในชุมชนค่อนข้างน้อย ทำให้รายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวกระจายไม่ทั่วถึงและไม่สร้างให้เกิดรายได้กับประชาชนในพื้นที่มากนัก การจัดตั้งผู้ประกอบการเพิ่มและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกัน จะทำให้การดำเนินการธุรกิจท่องเที่ยวมีมาตรฐาน นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกในการบริการ กลุ่มผู้ประกอบการต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มมัคคุเทศก์ท้องถิ่น กลุ่มให้บริการด้านพาหนะ กลุ่มผลิตสินค้าชุมชนและของที่ระลึก กลุ่มโฮมสเตย์ เป็นต้น

2) การฝึกอบรมเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวให้กับประชาชนในพื้นที่ เช่น การฝึกอบรมการจัดตั้งสหกรณ์ชุมชน การทำโฮมสเตย์ เกสต์เฮ้าส์ ร้านอาหาร การฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น การฝึกอบรมด้านการผลิตสินค้าชุมชนและของที่ระลึก เป็นต้น

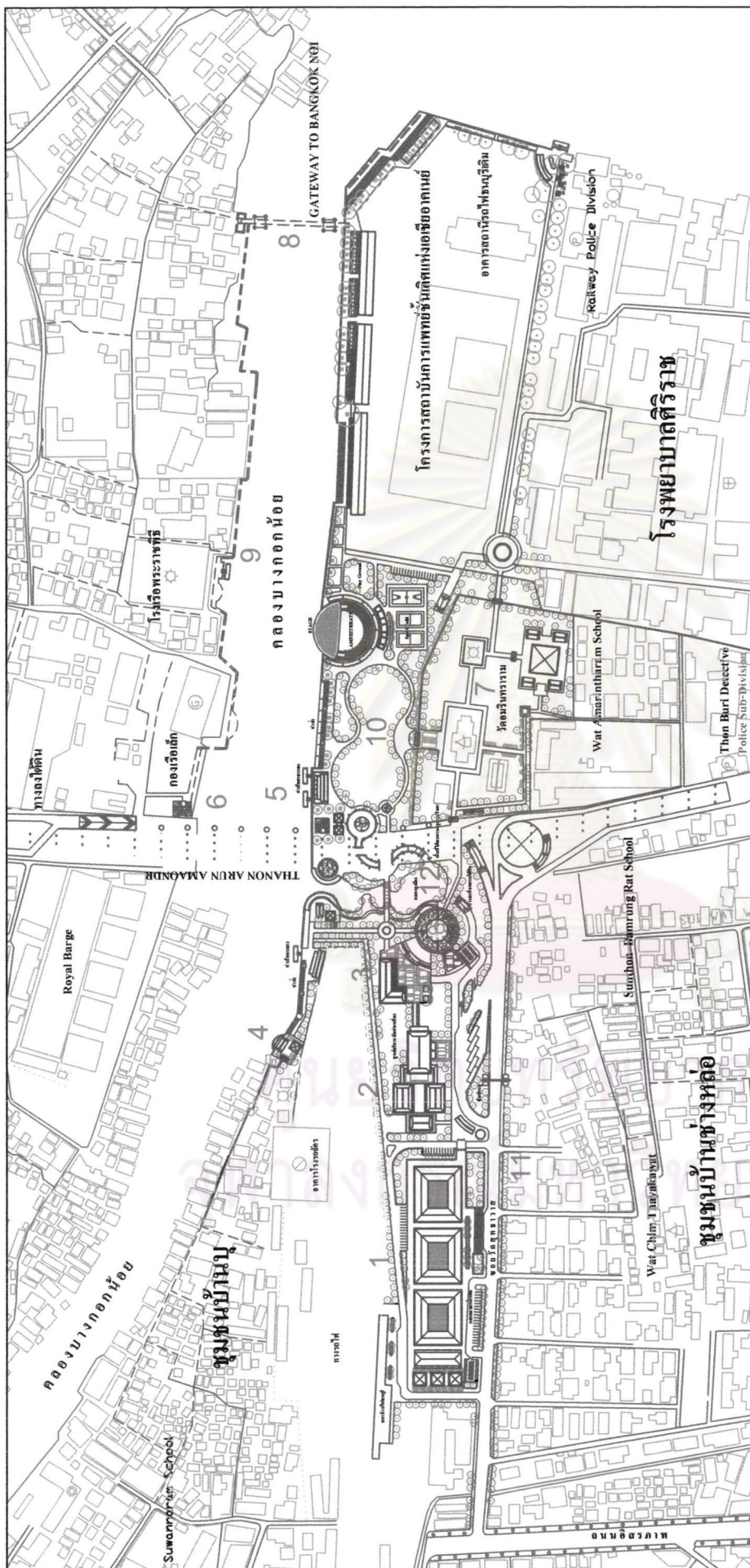
3) การจัดกิจกรรมทางประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น และอนุรักษ์วิถีชีวิตชุมชนที่ดั้งเดิม

4) การจัดเส้นทางท่องเที่ยวและระบบทางสัญจรให้เป็นระบบ เสนอแนะให้มีจุดเริ่มที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวฝั่งธนบุรีและกระจายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่โดยมีรถเมล์ท่องเที่ยวรับส่งนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางต่าง ๆ

5.6 ภาพรวมการออกแบบพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี

เป็นการแสดงรายละเอียดในการออกแบบของรูปแบบทางกายภาพตามแนวทางการพัฒนาสถานีรถไฟธนบุรีที่ได้กำหนดไว้ เพื่อจำลองบรรยากาศที่เกิดขึ้นในพื้นที่ภายหลังจากการออกแบบปรับปรุง ดังนี้

- 1) ฝั่งบริเวณ
- 2) ฝั่งอุโมงค์ลอดใต้คลองบางกอกน้อย
- 3) ทศนิยมภาพโครงการ
- 4) แบบขยายฝั่งบริเวณ
- 5) รายละเอียดการออกแบบ

สัญลักษณ์

- 1 ตลาดศาลาน้ำร้อน
- 2 ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
- 3 ร้านสินค้าชุมชน
- 4 ทางเข้าชุมชนบ้านบุญ
- 5 ทำเรือสาธารณะ
- 6 อุโมงค์ลอดใต้คลองบางกอกน้อย
- 7 ปรับปรุงภูมิทัศน์วัดอมรินทราราม
- 8 สะพานข้ามคลองบางกอกน้อย
- 9 ทางเดินเชื่อมตอโดยรอบ
- 10 ปรับปรุงภูมิทัศน์และพื้นที่เปิดโล่ง
- 11 ปรับปรุงภูมิทัศน์ริมถนนสายหลัก
- 12 รื้อฟื้นคลองคูเมืองเดิม

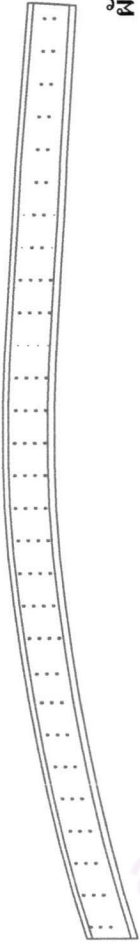
โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

ผังเสนอแนะ

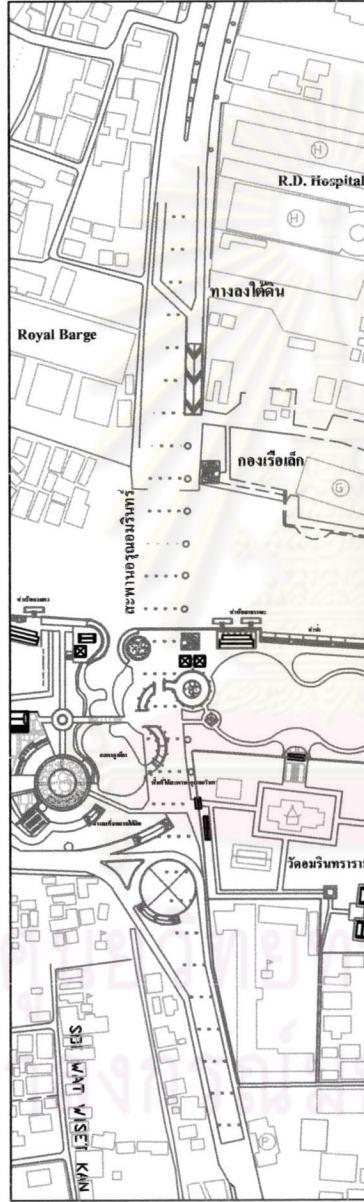

แผนที่ 5.7

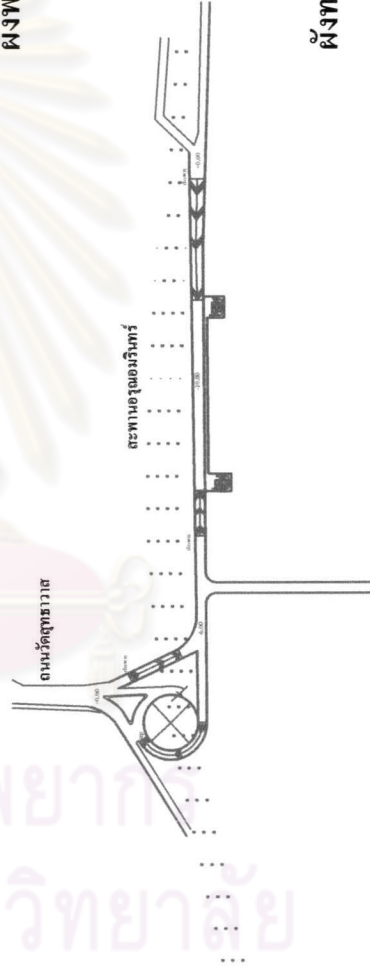
สะพานอนุธรรมรินทร์

ฝั่งสะพานอนุธรรมรินทร์

ฝั่งพื้นที่สะพานอนุธรรมรินทร์

ฝั่งทางลอดใต้คลองบางกอกน้อย

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

ผังอุโมงค์ลอดใต้คลองบางกอกน้อย

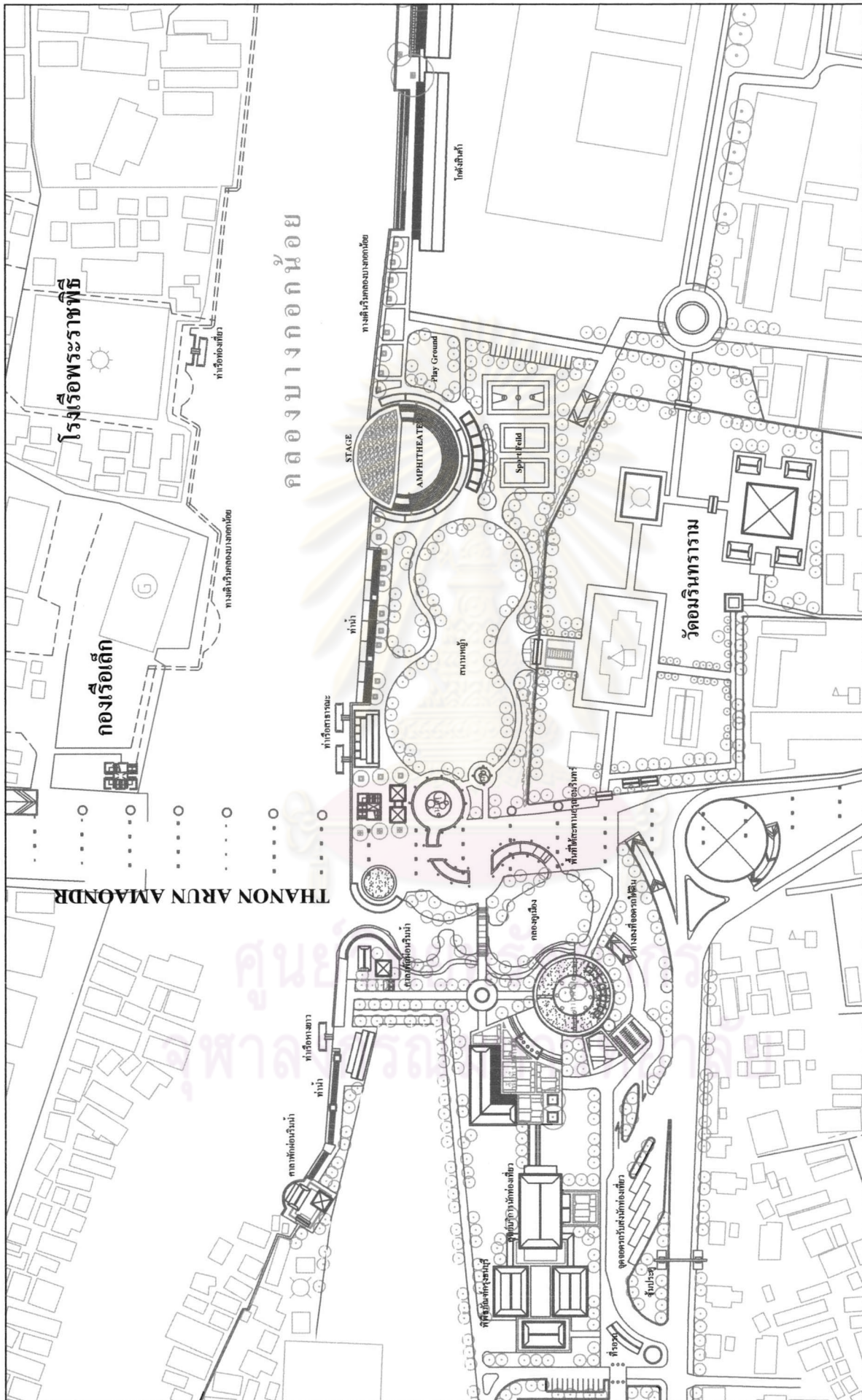

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

ทัศนียภาพรวมของพื้นที่โครงการ

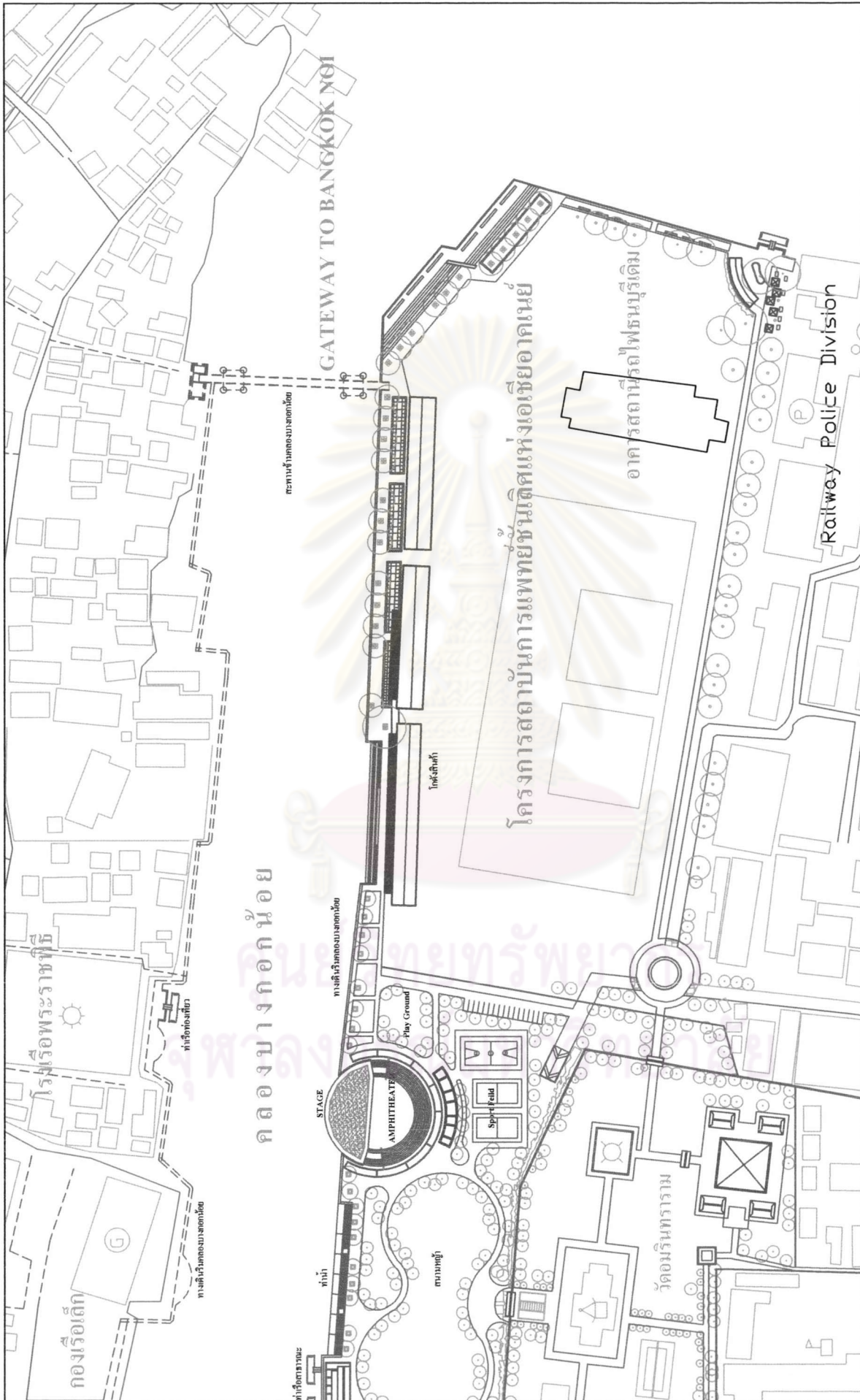

THANON ARUN AMAONDR

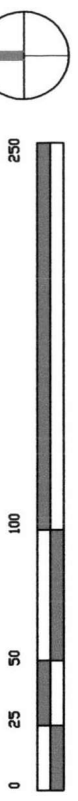
แบบขยายผังบริเวณ: 2

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

แบบขยายผังบริเวณ: 3

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

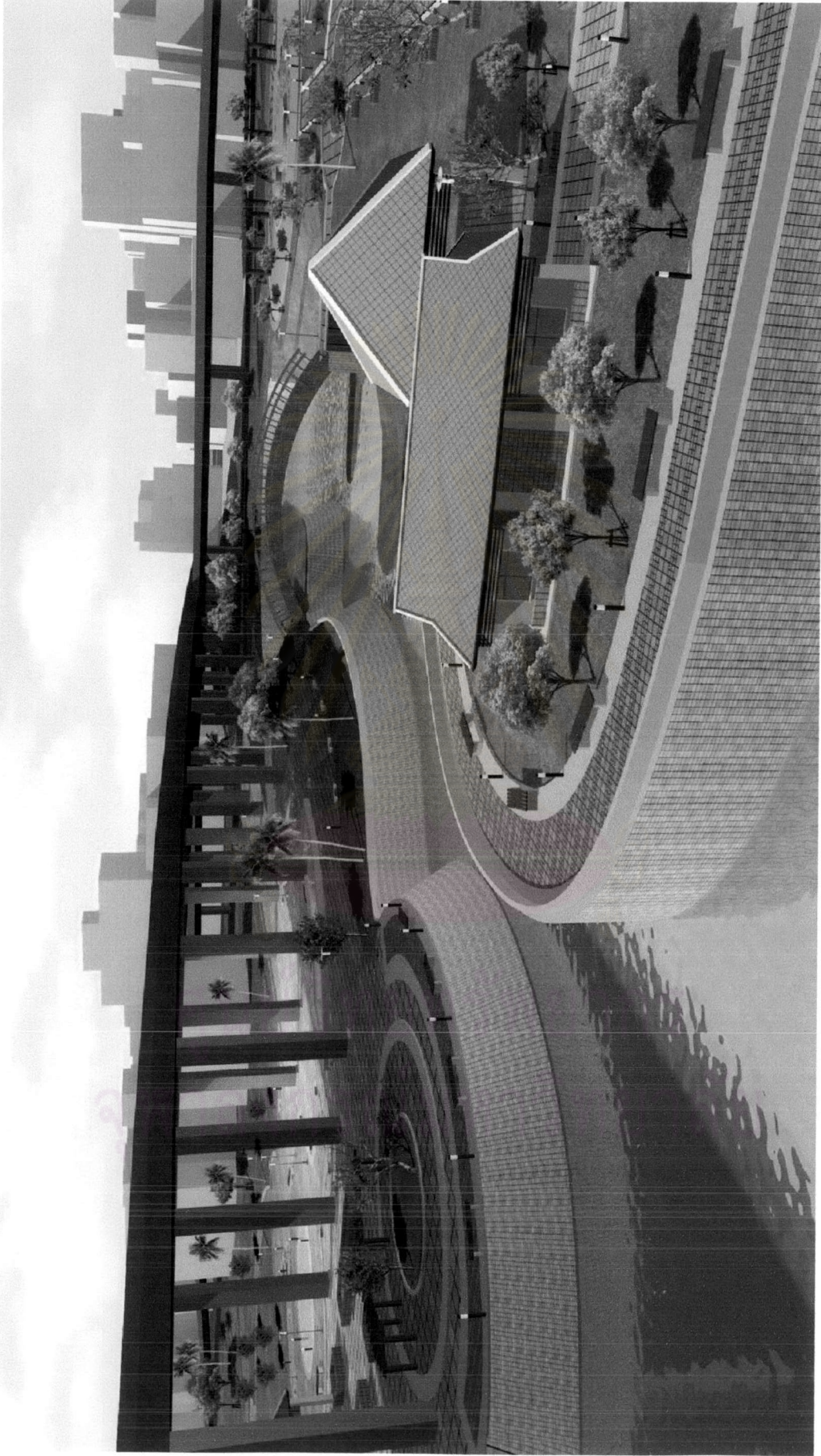

การปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

การปรับปรุงอาคารคูเมืองเดิม

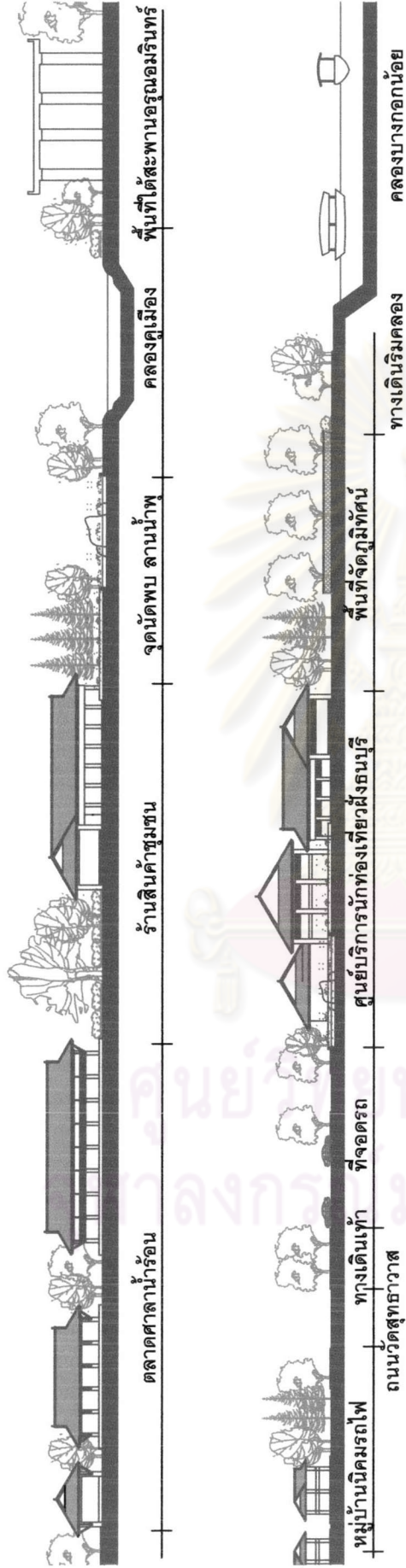
การปรับปรุงพื้นที่ตลาดศาลาน้ำร้อน

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

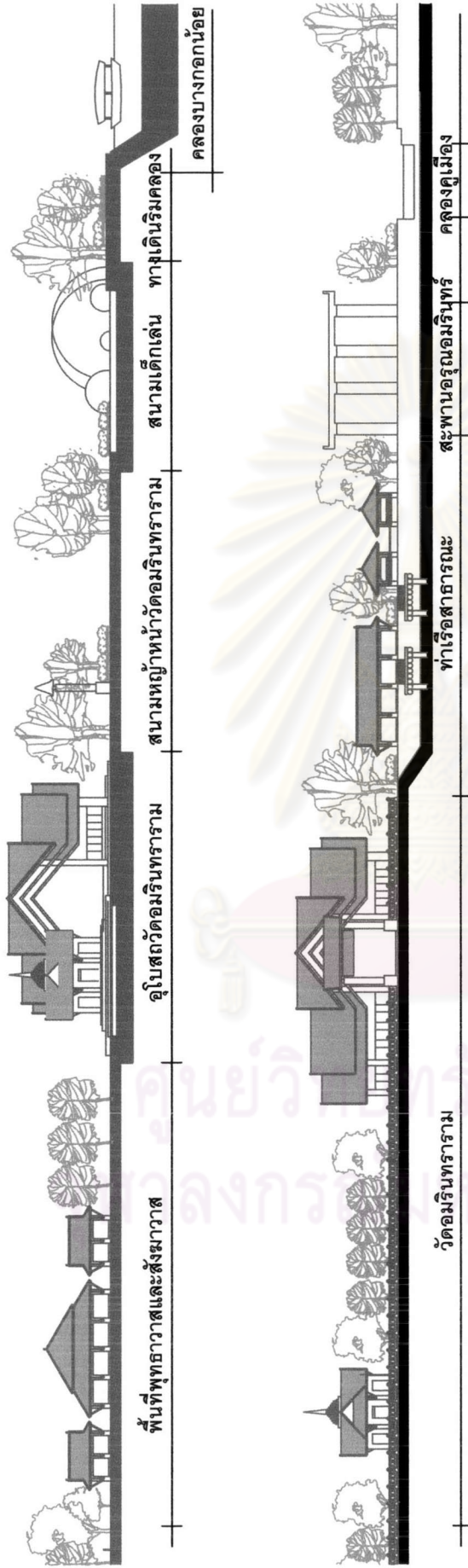
โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

จุดหมายตาของพื้นที่: สะพานข้ามคลองบางกอกน้อย

รูปตัดแสดงการปรับปรุงพื้นที่

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

รูปตัดแสดงการปรับปรุงพื้นที่

แนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

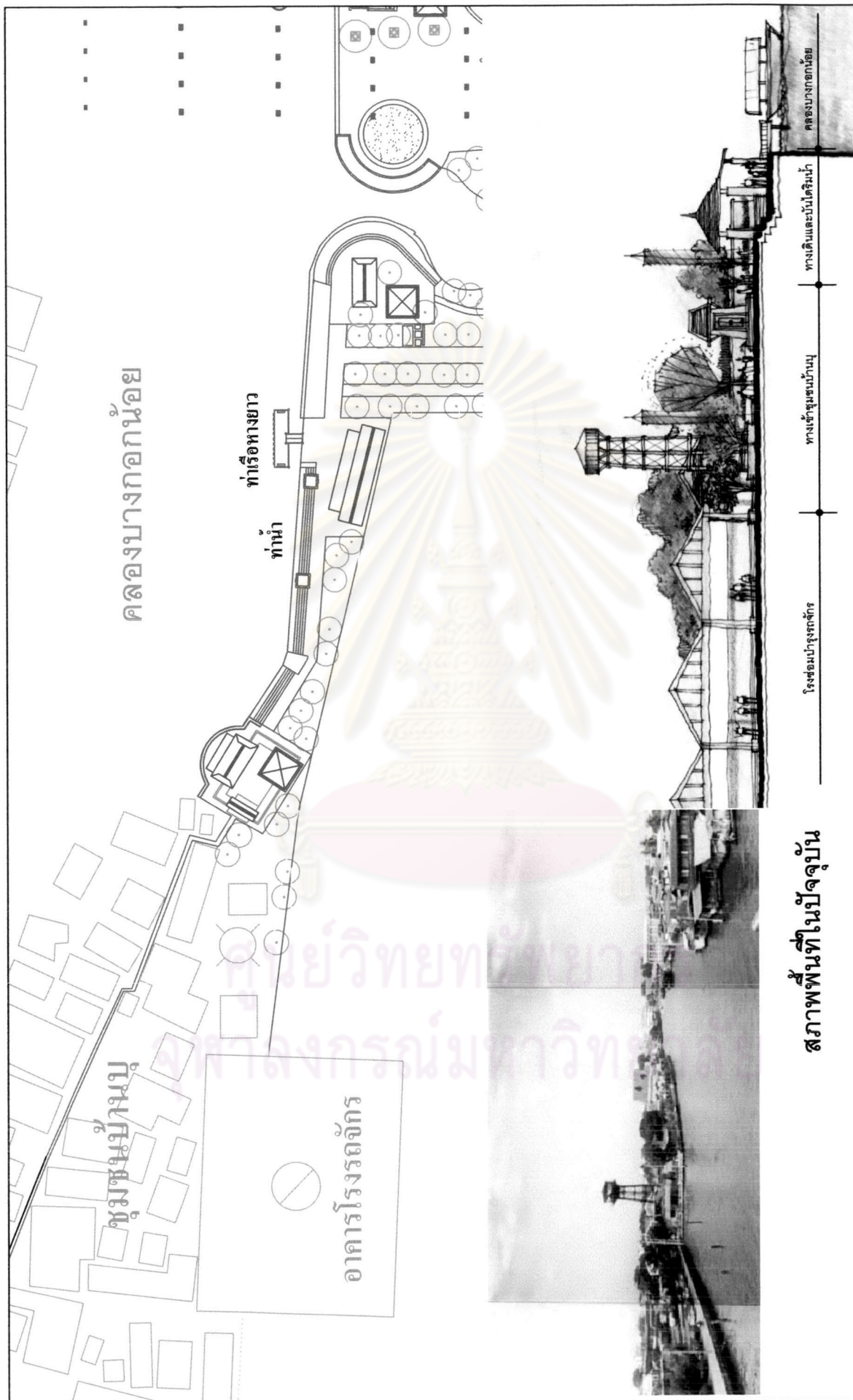
1. สร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
2. พัฒนาท่าเรือและจุดรับส่งนักท่องเที่ยว
3. ปรับปรุงรูปแบบทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว
ให้มีความสวยงาม
4. เสริมทัศนภาพการเข้าสู่พื้นที่

ร้านขายสินค้าศิลปวัฒนธรรม
อาคารพิพิธภัณฑ์กรุงธนบุรี
อาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

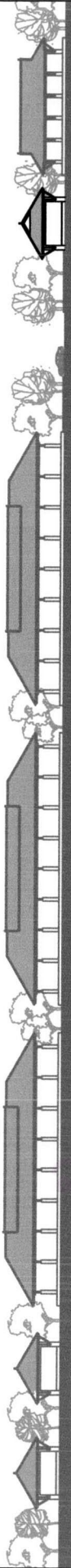
ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวฝั่งธนบุรี

สภาพพื้นที่ในปัจจุบัน

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

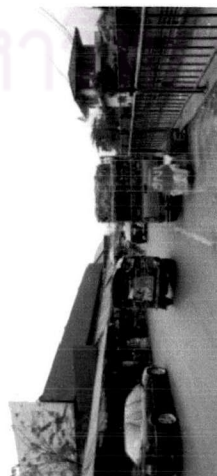
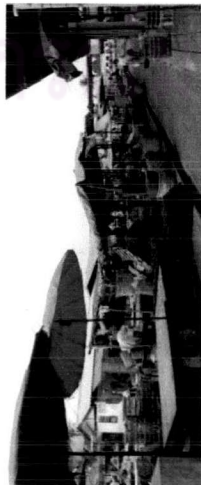
การปรับปรุงทางเข้าสู่ชุมชนบ้านบุ

ตลาดสถานีรถไฟ

ที่จอดรถ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

สภาพพื้นที่ในปัจจุบัน

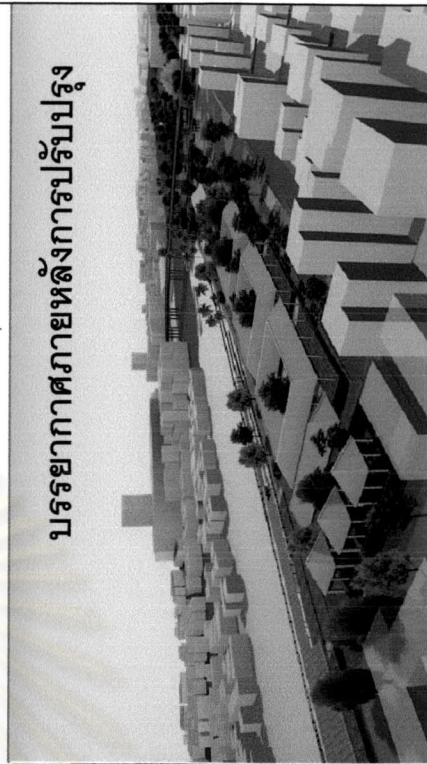
ทางเดินเท้า

ถนนทางเข้าโครงการ

ทางเดินเท้า

พื้นที่ขายสินค้า

ตลาดสถานีรถไฟ

บรรยากาศภายหลังการปรับปรุง

โครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี
The Urban Redevelopment for Thonburi Railway Station

การปรับปรุงพื้นที่ตลาดสถานีรถไฟ

5.7 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาโครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางในการพัฒนาพื้นที่สรุปดังนี้

1). การปรับปรุงผังบริเวณ และการจัดกลุ่มกิจกรรม โดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของฝั่งธนบุรี เป็นจุดแรกที่จะสร้างความประทับใจและบอกเล่าเรื่องราวของฝั่งธนบุรีต่อผู้มาเยือน และพัฒนาพื้นที่ตลาดศาลาน้ำร้อนซึ่งเดิมเป็นตลาดขายสินค้าส่งทางการเกษตรที่มีขนาดใหญ่ระดับภูมิภาคให้มีการลดระดับรัศมีการให้บริการมาเป็นระดับเมือง รื้อย้ายอาคารตลาดเดิมออกเพื่อจัดกลุ่มกิจกรรมการใช้พื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด แก้ไขความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยและการจราจรติดขัดบริเวณรอบพื้นที่นอกจากนี้ การปรับปรุงผังบริเวณทำให้ได้พื้นที่โล่งว่างเพิ่มขึ้น ส่งเสริมองค์ประกอบทางกายภาพทางประวัติศาสตร์โดยการรื้อฟื้นคลองคูเมืองเดิม ทำให้พื้นที่ดำรงรักษาการเป็นพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ ส่งเสริมบรรยากาศด้านการท่องเที่ยว

2). การพัฒนาและปรับปรุงระบบคมนาคมขนส่งและการสัญจร แก้ไขปัญหาการจราจรติดขัดและความแออัดคับคั่งของรถยนต์ที่เข้าสู่พื้นที่ โดยเสนอให้สร้างอุโมงค์ลอดใต้คลองบางกอกน้อยเพื่อเพิ่มพื้นที่ผิวจราจร ส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งมวลชนทั้งทางบกและทางน้ำ ตลอดจนสร้างเครือข่ายทางเดินเท้าที่มีความสมบูรณ์ ครอบคลุม สามารถเชื่อมต่อกับบริบทโดยรอบได้อย่างสะดวกและง่ายต่อการเข้าถึง

3). การปรับปรุงด้านภูมิทัศน์ โดยการส่งเสริมมุมมองที่สวยงามให้ปรากฏ สร้างบรรยากาศพื้นที่โล่งว่างริมคลองบางกอกน้อยให้เหมาะกับการเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน ปรับปรุงภูมิทัศน์ริมถนนสายหลักและสร้างจุดหมายตา ที่จะเป็นประตูต้อนรับคนที่เข้ามายังพื้นที่ด้วยสะพานข้ามคลองบางกอกน้อย

4). การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เน้นการส่งเสริมให้พื้นที่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทั้งทางบกและทางน้ำ มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เป็นจุดส่งผ่านให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวแห่งอื่น ๆ ได้อย่างสะดวก โดยจัดระบบคมนาคมขนส่งที่มีประสิทธิภาพไว้รองรับ

ผลจากการศึกษา สามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนในการพัฒนาพื้นที่ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการนี้มีที่มาจากแนวความคิดในการปรับปรุงพื้นที่ให้เป็นศูนย์บริการนักท่องเที่ยวของการรถไฟแห่งประเทศไทย ร่วมกับกรุงเทพมหานครและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การนำเสนอประเด็นปัญหาและรูปแบบการพัฒนาพื้นที่ที่เป็นรูปธรรม ทำให้เห็นภาพลักษณ์ของการพัฒนาที่ชัดเจนในอนาคต ซึ่งสามารถนำไปเปรียบเทียบกับประเมินผลร่วมกับแนวทางอื่น ๆ ที่เหมาะสมในการศึกษาความเป็นไปได้ต่อไป

5.8 แนวทางในการนำไปปฏิบัติ

การดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้สำหรับการพัฒนาพื้นที่ขึ้นอยู่กัหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจ้าของพื้นที่คือการรถไฟแห่งประเทศไทย ที่เห็นศักยภาพและความจำเป็นในการพัฒนาพื้นที่ให้มีการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม ปัจจัยหลักที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในการผลักดันให้โครงการสามารถดำเนินการได้ คือ งบประมาณ ในที่นี้หน่วยงานของรัฐที่ให้การสนับสนุนหลัก ได้แก่ การรถไฟแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมเจ้าท่าและเขตบางกอกน้อย และอาจมีการเชิญชวนให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนในโครงการที่สร้างผลตอบแทน เช่น ตลาดและร้านค้าย่อยในโครงการ โดยการดำเนินการจะต้องมีการวางแผนเพื่อจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนา ก่อนหลังให้สอดคล้องกับงบประมาณและความเร่งด่วนของปัญหา โดยมีกำหนดแผนการงานก่อสร้างให้แล้วเสร็จภายใน 3 ปี มีแนวทางในการปฏิบัติ ดังตารางที่ 5.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.2 : แผนการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบโครงการ

แผนการดำเนินงาน	ช่วงเวลาดำเนินงาน			หน่วยงานรับผิดชอบ
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	
	12 เดือน	12 เดือน	12 เดือน	
1. เตรียมการก่อนปรับปรุง				
1.1 สำรวจทัศนคติและสร้างความเข้าใจในการพัฒนาพื้นที่ให้กับประชาชน	■			การรถไฟแห่งประเทศไทย
2. โครงการปรับปรุงระบบทางสัญจร				
2.1 ปรับปรุงเส้นทางเดินเท้า	■			กรุงเทพมหานคร
2.2 สร้างท่าเรือหางยาวและท่าเรือสาธารณะ	■			กรมเจ้าท่า
2.3 สร้างอุโมงค์ลอดใต้คลองบางกอกน้อย	■			กรุงเทพมหานคร
3. โครงการก่อสร้างอาคาร				
3.1 ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	■	■		การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
3.2 ตลาดศาลาหน้ารั้ว	■	■		การรถไฟฯ หรือร่วมกับกลุ่มลงทุนเอกชน
3.3 สถานีรถไฟธนบุรี	■	■		การรถไฟแห่งประเทศไทย
4. โครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์				
4.1 ทำทางเท้า จัดภูมิสถาปัตยกรรม		■		กรุงเทพมหานคร
4.2 ทำลานโล่งเอมประสงคีติดคลองบางกอกน้อย		■		กรุงเทพมหานคร
4.3 ปรับปรุงทางเท้าสีเขียวคลองบางกอกน้อย	■			กรุงเทพมหานคร
4.4 ปรับปรุงทางเท้าถนนวิสุทธิธรรมาลัย	■			กรุงเทพมหานคร
4.5 รื้อฟื้นคลองคูเมืองเดิมและชุดคลองต่อจากคลองบางกอกน้อย	■			กรมศิลปากร
4.6 ปรับปรุงทางเข้าชุมชนบ้านมู	■			กรมศิลปากร

5.9 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรีมีความชัดเจนและพื้นที่ได้รับการพัฒนาอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

1) การศึกษาพื้นที่บริเวณรางรถไฟและโรงซ่อมบำรุงรถจักรเพื่อจัดทำเป็นสวนสาธารณะ จากแนวนโยบายของการรถไฟแห่งประเทศไทยที่จะยกเลิกการใช้งานโรงซ่อมบำรุงรถจักรสถานีรถไฟธนบุรีและรางรถไฟบางส่วน ทำให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ว่างซึ่งมีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะจัดทำเป็นสวนสาธารณะ เนื่องจากในเขตบางกอกน้อยมีพื้นที่ว่างน้อยมาก การจัดทำสวนสาธารณะเพิ่มเติมและต่อเนื่องกับโครงการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟธนบุรีนี้ จะทำให้เป็นพื้นที่สวนสาธารณะขนาดใหญ่ เป็นปอดให้กับคนเมือง สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน

2) การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดสร้างอุโมงค์ลอดใต้คลองบางกอกน้อย เพื่อบรรเทาปัญหาจราจร ซึ่งเสนอแนะให้ใช้เป็นเส้นทางที่แยกมาจากถนนอรุณอมรินทร์ด้านทิศเหนือส่วนที่ติดกับคลองเรือเล็ก เป็นอุโมงค์ที่ใช้ลอดใต้คลองบางกอกน้อยเป็นระยะทาง 120 เมตร จากจุดขึ้น ลงของทางลาดในอุโมงค์มีระยะค่อนข้างกระชั้น การจัดสร้างอุโมงค์ลอดใต้คลองบางกอกน้อยจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาในรายละเอียดด้านวิศวกรรมเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการก่อสร้างและต้องมีการจัดทำรายละเอียดทางเทคนิคในลำดับต่อไป

3) การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำคลองบางกอกน้อย-คลองชักพระ-คลองบางกอกใหญ่ เนื่องจากการเที่ยวชมวิถีชีวิตและบรรยากาศริมคลองเป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมาก จึงควรศึกษาสถานที่ต่าง ๆ ที่อยู่ริมน้ำที่มีศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว และวางแผนให้มีจุดแวะพักตามสถานที่ต่าง ๆ ที่เหมาะสมซึ่งควรมีการวางแผนและการออกแบบพื้นที่เพื่อรองรับกิจกรรมที่สนับสนุนการท่องเที่ยวเหล่านี้ และควรมีการศึกษารายละเอียดในการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ประกอบการในกิจการท่องเที่ยว เพื่อกระจายรายได้และสร้างงานให้กับคนในชุมชนซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่และเป็นผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยววัน ๆ

4) การพัฒนาเส้นทางสายประวัติศาสตร์กรุงธนบุรีเพื่อการท่องเที่ยว จากการศึกษาเอกสารและข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของกรุงธนบุรี ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการออกแบบเส้นทางและรายละเอียดปลีกย่อยที่จะส่งเสริมองค์ประกอบทางกายภาพของกรุงธนบุรีให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ประกอบกับสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่ตั้งอยู่ในฝั่งธนบุรีตรงข้ามกรุงรัตนโกสินทร์เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการบูรณะแล้วและมีความสมบูรณ์ ควรที่จะได้รับการส่งเสริมให้ผู้เข้ามาท่องเที่ยวได้รับความรู้ ความเข้าใจ และเกิดความประทับใจในคุณค่าของมรดกทางประวัติศาสตร์ และจะร่วมกันดูแลรักษาสืบไป